

**İŞÇİ İLE İŞVEREN ARASINDA AKDEDİLEN SÖZLEŞME
SONRASI REKABET YASAĞI ANLAŞMALARINDAN
KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARDA ASLİYE TİCARET
MAHKEMELERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA İLİŞKİN
T. 13.06.2025 VE E. 2023/1, K. 2025/3 SAYILI İÇTİHADİ
BİRLEŞTİRME KARARI HAKKINDA
DEĞERLENDİRMELER**

(Araştırma Makalesi)

DOI: <https://doi.org/10.33717/deuhfd.1861757>

Dr. Öğr. Üyesi Temel GÜNER*

Öz

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) m. 4/1-c hükmünde, işçi ile işveren arasında Türk Borçlar Kanunu (TBK) m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların mutlak ticari dava niteliği taşıdığı, dolayısıyla söz konusu uyuşmazlıkların çözümünde asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu kabul edilmiştir. 25.10.2017 tarihinde yürürlüğe giren 7036 sayılı yeni İş Mahkemeleri Kanunu (İşMK) m. 5/1-a hükmünde ise, İş Kanunu (İşK)'na veya TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi "işçiler" ile "işveren veya işveren vekilleri" arasında, "iş ilişkisi nedeniyle" sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuki uyuşmazlığa ilişkin dava ve işlerde iş mahkemelerinin görevli olduğu kabul edilmiştir. Bu durum karşısında, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerini görevli sayan TTK m. 4/1-c hükmüne mi, yoksa iş mahkemelerini görevli sayan İşMK m. 5/1-a hükmüne mi üstünlük tanınacağı sorusu gündeme gelmiştir. Yargıtay'ın ilgili Hukuk Daire (HD)'lerinin çoğu, TTK m. 4/1-c hükmüne üstünlük tanıyarak, asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu yönünde karar verirken, 9. HD, İşMK m. 5/1-a hükmüne üstünlük tanıyarak iş mahkemelerinin görevli olduğu yönünde kararlar vermiştir. Yargıtay İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu (YİBBGK), T. 13.06.2025 ve E. 2023/1, K. 2025/3

* Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Ankara (temelguner@hacettepe.edu.tr) ORCID: 0000-0002-0446-9856 (Gönderim Tarihi: 12.01.2026-Kabul Tarihi: 12.03.2026) Yazar, eserinin Derginize ait bilimsel etik ilkelere uygun olduğunu taahhüt eder.

sayılı içtihadı birleştirme kararı ile asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna hükmederek, HD'ler arasındaki içtihat ayrılığına son vermiştir. Çalışmamızda YİBBGK kararı ve kararın yerindeliği incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Rekabet Yasağı, Görev, Ticari Dava, İş Mahkemesi, Ticaret Mahkemesi

EVALUATIONS REGARDING THE DECISION ON THE UNIFICATION OF CONFLICTING JUDGMENTS DATED 13.06.2025, D. 2023/1, J. 2025/3 WHICH ACCEPTS THAT COMMERCIAL COURTS HAVE JURISDICTION IN DISPUTES ARISING FROM POST-CONTRACTUAL NON-COMPETITION AGREEMENTS BETWEEN EMPLOYEES AND EMPLOYERS

(Research Article)

Abstract

According to article 4/1-c of the Turkish Commercial Code (TCC) No: 6102, which entered into force on July 1, 2012, disputes arising from post-contractual non-compete agreements concluded between employees and employers under articles 444-447 of the Turkish Obligations Code (TOC) are considered commercial case, and therefore, the commercial courts are competent to resolve such disputes. article 5/1-a of the new Labor Courts Law (LCL) No: 7036, which entered into force on October 25, 2017, stipulates that labor courts have jurisdiction on all legal disputes arising from employment relationships, whether by contract or law, between employees and employers subject to the Labor Law (LL) or service contracts regulated in the sixth section of the second part of the TOC. In this situation, the question arises as to whether Article 4/1-c of the TCC, which designates the commercial courts as competent, or article 5/1-a of the LCL, which designates the labor courts as competent, should prevail in disputes arising from non-compete agreements concluded post-contractual between employees and employers under articles 444-447 of the TOC. While most of the Supreme Court's Civil Chambers have ruled that commercial courts have jurisdiction, prioritizing article 4/1-c of the TCC, the 9th Civil Chamber has ruled that labor courts have jurisdiction, prioritizing article 5/1-a of the LCL. General Assembly on the Unification of Judgments (GAUJ), with its decision dated 13.06.2025, D. 2023/1, J. 2025/3, ruled that commercial courts have jurisdiction, thus ending the divergence of jurisprudence among the Civil Chambers. This study examines the decision of the GAUJ and the appropriateness of that decision.

Keywords

Non-Compete Clause, Jurisdiction, Commercial Case, Labor Court, Commercial Court

GİRİŞ

30.01.1950 tarih ve 5521 sayılı mülga İş Mahkemeleri Kanunu¹ (mülga İşMK) m. 1/1 hükmünde, İşK'ye göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında, iş sözleşmesine veya İşK'ye dayanan her türlü hak iddialarından doğan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin görevli olduğu hükme bağlanmış, ancak işçi ile işveren arasında Türk Borçlar Kanunu² m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin görevli olacağına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır³. Gerek 29.06.1956 tarih ve 6762 sayılı mülga Ticaret Kanunu⁴ (mülga TK) m. 4/1-3 gerekse 13.01.2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu⁵ m. 4/1-c hükmünde, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıkların mutlak ticari dava niteliği taşıdığı, dolayısıyla aksine hüküm bulunmadıkça söz konusu uyuşmazlıkların çözümünde asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu kabul edilmiştir. Bu düzenlemeler karşısında, öğreti ve yargı uygulamasında çoğunluk görüş, TBK m. 444-447'ye açıkça atıf yapan ticaret hukuku mevzuatına üstünlük tanımış ve işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemelerinde görüleceği kabul edilmiştir⁶. Azınlıkta kalan görüş ise, mülga İşMK m. 1/1'de TBK m. 444-447 hükümlerine açık bir atıf yapılmamasına rağmen, uyuşmazlığın işçi- işveren ilişkisinden kaynaklandığı gerekçesiyle uyuşmazlığın iş mahkemelerinde görülmesi gerektiğini savunmuştur⁷. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu (Yarg. HGK), bu gerekçeyle 2008 ve 2011 tarihli iki kararında, iş mahkemelerinin görevli olduğunu

¹ RG. T. 04.02.1950/S. 7424.

² RG. T. 04.02.2011/S. 27836.

³ **Mutlay**, Faruk Barış/**İşık**, Melih: "7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Uyarınca Görev", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 68, Sayı 3, 2019, s. 575, 582.

⁴ RG. T. 09.07.1956/S. 9353.

⁵ RG. T. 14.02.2011/S.27846.

⁶ Bu yönde bkz. **Soyer**, M. Polat: "Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu Nihayet (Fakat "Şimdilik") Çözümlendi-Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun İki Farklı Kararı Hakkında Not", Yıldırım Uluer'e Armağan, Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Lefkoşa 2014, (Yıldırım Uluer'e Armağan), s. 475-476; **Ertan**, Emre: "İş Sözleşmelerinde Rekabet Yasağı Kaydı", Yayımlanmamış Doktora Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2012, s. 458.

⁷ Bu yönde bkz. **Karagöz**, Veli: "Rekabet Yasağı Sözleşmesinde Cezai Şart (Karar İncelemesi)", Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 1-2, 2009, s. 204-205.

kabul etmiştir. Yine bu dönemde iş uyuşmazlıklarında görevli 9. HD de, iş mahkemelerinin görevli olduğu yönünde kararlar vermiştir. Ancak Yarg. HGK, 2012 yılından sonraki kararlarında görüş değiştirerek asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu yönünde hüküm vermiştir. Bunun üzerine 9. HD dâhil ilgili hukuk daireleri de Yarg. HGK'nin 2012 sonrası kararlarını takip ederek asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğunu kabul etmiş ve böylece yargı uygulaması açısından sorun çözülmüştür⁸. Ancak 2017 yılında, mülga İşMK yürürlükten kaldırılarak, 12.10.2017 tarih ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu⁹ yürürlüğe girmiştir. Yeni İşMK m. 5/1-a hükmünde, TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi “işçiler” ile “işveren veya işveren vekilleri” arasında, “iş ilişkisi nedeniyle” sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarında iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilmiştir. Böylece, mülga İşMK döneminden farklı olarak, TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine genel bir atıf yapılarak, -dolaylı da olsa- işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilmiştir¹⁰. Yapılan bu değişiklik, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin mi yoksa iş mahkemelerinin mi görevli olduğu konusundaki tartışmaları yeniden alevlendirmiş ve 2012 yılından sonra asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu yönünde yeknesak hale gelen yargı uygulamasının aksine kararların çıkmasına neden olmuştur¹¹. Nitekim özellikle iş uyuş-

⁸ **Soyer**, M. Polat: “Yeni İş Mahkemeleri Kanunu Karşısında Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt 15, Sayı 60, 2018, (Görevli Mahkeme Sorunu), s. 1262; **Sarıkaya**, Sinan: “Küllerinden Doğan Tartışma: Rekabet Yasağı Sözleşmesinden (TBK m. 444 vd.) Kaynaklı Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkemenin Tespitinde Ne Değişti Ne Değişmedi?”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, 2021, s. 656; **Zengin**, İbrahim Çağrı: “Pazarlamacının ve İşçinin Taraf Olduğu Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümünde Görevli Mahkeme – 7036 Sayılı (Yeni) İş Mahkemeleri Kanunu Bakımından Değerlendirme”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 75, Sayı 2, 2017, s. 802.

⁹ RG. T. 25.10.2017/S. 30221.

¹⁰ **Kaşak**, Esra: “Hizmet Sözleşmesi Sonrası Rekabet Yasağı Sözleşmelerinden Doğan Davalarda Görevli Mahkeme ve Dava Şartı Arbuluculuk (TTK m. 4/1-C, 5/A; İşMK m. 3, 5/1-A Bakımından Bir İnceleme)”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 29, Sayı 4, 2021, (Görevli Mahkeme), s. 3170.

¹¹ Bu hususta bkz. **Ertürk**, Arzu Arslan: “Rekabet Yasağı Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu”, Rekabet Yasağı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 82 vd.

mazlıklarına bakan 9. HD ile çok sayıda bölge adliye mahkemesi ve ilk derece mahkemesi, mevzuat değişikliğini gerekçe göstererek, 2017 sonrası kararlarında iş mahkemelerinin görevli olduğu yönünde hüküm tesis etmiştir. Nihai olarak YİBBGK, T. 13.06.2025 ve E. 2023/1, K. 2025/3 sayılı içtihadı birleştirme kararı¹² ile asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna hükmederek içtihat ayrılığına son vermiştir.

Çalışmamızda, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin mi yoksa iş mahkemelerinin mi görevli olduğu konusunda öğretiyi ve yargı uygulamasında ortaya atılan görüşler incelenmiş, ardından asliye ticaret mahkemelerinin görevli olacağına ilişkin YİBBGK kararı değerlendirilmiştir.

I. GÖREVLİ MAHKEMENİN TESPİTİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Hukuk mahkemeleri, asliye hukuk ve sulh hukuk mahkemeleri ile özel kanunlarla kurulan diğer ihtisas mahkemelerinden oluşmaktadır. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu¹³ (HMK) m. 2 gereği, dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarda, şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir. Sulh hukuk ve diğer ihtisas mahkemeleri ise özel olarak yetkilendirildikleri uyuşmazlıklarda görevlidir. Dolayısıyla görevli mahkeme tayin edilirken, öncelikle uyuşmazlıkla ilgili görevli olan özel bir mahkemenin var olup olmadığı veya uyuşmazlığın sulh hukuk mahkemesinin görev alanına girip girmediği araştırılmalı, özel görevli bir mahkeme bulunmuyorsa ve uyuşmazlık sulh hukuk mahkemesinin görev alanına girmiyorsa asliye hukuk mahkemesinin görevli olduğu kabul edilmelidir¹⁴.

¹² Yarg. İBBGK, T. 13.06.2025, E. 2023/1, K. 2025/3, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

¹³ RG. T. 04.02.2011/S. 27836.

¹⁴ **Aslan**, Ali Çetin: Medeni Usul Hukukunda Görev, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2022, (Görev), s. 379 vd.; **Korkmaz**, Hülya Taş: “6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Görev, Yetki ve Yargı Yeri Belirlenmesine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, Journal of Yaşar University, Cilt 8, Özel Sayı, 2013, s. 1758 vd.; **Arslan**, Ramazan/**Yılmaz**, Ejder/**Taşpınar Ayaz**, Sema/**Hanağası**, Emel: Medeni Usul Hukuku, 11. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025, s. 213; **Tanrıver**, Süha: Medeni Usul Hukuku C. I, 4. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2021, s. 145 vd.; **Kuru**, Baki/**Aydın**, Burak: İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 7. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2022, s. 55; **Atalı**, Murat/**Ermenek**, İbrahim/**Erdoğan**, Ersin: Medeni Usul Hukuku, 8. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025, s. 145-148; **Görgün**, Şanal/**Börü**,

Yargı sistemimizde ihtisas mahkemesi olarak kurulan mahkemelerden biri iş mahkemeleri diğeri ise asliye ticaret mahkemeleridir. İşçinin haklarına hızlı, kolay ve ucuz bir şekilde kavuşmasını sağlamak adına iş mahkemeleri kurulmuş ve “işçi ile işveren” arasında “iş ilişkisi nedeniyle” sözleşmeden veya kanundan kaynaklanan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinin görev alanına bırakılmıştır (İşMK m. 5/1-a)¹⁵. Ticari hayatın gerektirdiği hız ve güven ihtiyacına cevap verebilmek adına ise asliye ticaret mahkemeleri kurulmuş¹⁶ ve “aksine hüküm bulunmadıkça” dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlemlerinde asliye ticaret mahkemeleri görevli kabul edilmiştir(TTK m. 5/1). Mülgâ TK döneminde, asliye ticaret mahkemeleri asliye hukuk mahkemelerinin ticari davalara bakan dairesi olarak çalıştığından, asliye hukuk mahkemeleri ile asliye ticaret mahkemeleri arasında iş bölümü ilişkisi bulunmaktaydı. TTK ile birlikte asliye ticaret mahkemeleri bir ihtisas mahkemesi olarak düzenlenmiş, böylece asliye hukuk mahkemeleri ile asliye ticaret mahkemeleri arasındaki ilişki görev ilişkisine dönmüştür¹⁷.

HMK m. 1 gereği, mahkemelerin görevi ancak kanunla düzenlenir ve göreve ilişkin konular kamu düzeninden sayılır. Bu nedenle yorum veya kıyas yoluyla görevli mahkemenin belirlenmesi mümkün olmadığı gibi, tarafların anlaşarak görevli mahkemeyi değiştirmeleri de mümkün değildir¹⁸. HMK m. 114/1-c gereği görev, dava şartıdır. Bu nedenle taraflar yargılamanın her aşamasında görev itirazında bulunabileceği gibi, hâkim de yargılamanın her aşamasında görevli olup olmadığını resen inceleyebilir¹⁹.

Levent/**Kodakoğlu**, Mehmet: Medeni Usul Hukuku, 14. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025, s. 114-126.

¹⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. **Özkaraca**, Ercüment/**Özkan Koç**, Sema Deniz: “Rekabet Yasası Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 45, 2021, s. 81-84; **Tanriver**, s. 218-219; **Atalı/Ermenek/Erdoğan**, s. 162-165; **Mutlay/Işık**, s. 570 vd.

¹⁶ **Kurt Konca**, Nesibe: “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Asliye Ticaret Mahkemeleri”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt 4, Sayı 15, 2013, s. 89; **Tanriver**, s. 157-165; **Atalı/Ermenek/Erdoğan**, s. 152-158.

¹⁷ **Deliduman**, Seyithan/**Oruç**, Yakup: “Ticari Davalar”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 18, Sayı 2, Özel Sayı, 2012, s. 109; **Kurt Konca**, s. 117-118; **Atalı/Ermenek/Erdoğan**, s. 152.

¹⁸ **Kara**, Hacı: “Yargıtay’ın Rekabet Yasasında Görevli Mahkeme Konusunda Verdiği Bir Karar Üzerine Değerlendirme”, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 6, Sayı 11, 2021, s. 45; **Mutlay/Işık**, s. 567; **Aslan**, Görev, s. 215 vd.

¹⁹ **Aslan**, Ali Çetin: “Prof. Dr. Necmeddin Berkin’in Medeni Usul Hukukunda Geniş Anlamda Yetki Kuralları ve Bu Bağlamda Görev Kurallarına İlişkin Görüşlerinin De-

II. İŞÇİNİN REKABET YASAĞINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

TBK m. 396/3 gereği işçi, iş sözleşmesi süresince işverene karşı özen ve sadakat yükümlülüğü altındadır. Dolayısıyla işçi kanun gereği, iş sözleşmesi süresince işverenle rekabet teşkil edecek davranışlardan kaçınmakla yükümlüdür. İşçinin kanuni rekabet yasağı iş sözleşmesi süresiyle sınırlıdır. İş sözleşmesi sona erdiğinde işçinin rekabet yasağı da sona ermektedir. Ancak işveren açısından, işçinin iş sözleşmesi sona erdikten sonra da rekabet teşkil eden davranışlardan kaçınması önem arz eder. Hatta işveren açısından işçinin iş sözleşmesi sona erdikten sonra rekabetten kaçınması daha önemlidir. Zira işçinin işverene ait bilgileri işveren aleyhine kullanma ihtimali iş sözleşmesi sona erdikten sonra daha yüksektir. Bu nedenle işverenler, şirketin önemli bilgilerine erişim imkânı bulunan üst kademedeki çalışan işçileri ile iş sözleşmesinden sonraki belli bir süreyi kapsayacak şekilde rekabet yasağı anlaşması akdeder²⁰.

ğ erlendirilmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 22, Sayı 1, 2020, s. 334; **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayaz/Hanağası**, s. 223; **Tanrıver**, s. 152-153; **Kuru/Aydın**, s. 54; **Atalı/Ermenek/Erdoğan**, s. 181-182; **Görgün/Börü/Kodakoğlu**, s. 112-113; **Özkaraca/Özkan Koç**, s. 80; **Korkmaz**, s. 1755; **Karagöz**, s. 203.

²⁰ **Süzek**, Sarper/**Başterzi**, Süleyman: İş Hukuku, 25. Bası, Beta, İstanbul 2025, s. 405-406; **Çelik**, Nuri/**Caniklioğlu**, Nurşen/**Canbolat**, Talat/**Özkaraca**, Ercüment: İş Hukuku Dersleri, 36. Bası, Beta, İstanbul 2023, s. 321; **Sümer**, Haluk Hadi: İş Hukuku, 28. Bası, Seçkin, Ankara 2025, s. 78-79; **Ekmekçi**, Ömer/**Yiğit**, Esra: Bireysel İş Hukuku, 7. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2025, s. 437; **Mollamahmutoğlu**, Hamdi/**Astarlı**, Muhuttin/**Baysal**, Ulaş: İş Hukuku Ders Kitabı, Bireysel İş Hukuku, 8. Bası, Lykeion, Ankara 2025, s. 159 vd.; **Uşan**, M. Fatih: İş Hukukunda İş Sırrının Korunması (Sır Saklama ve Rekabet Yasağı), Seçkin, Ankara 2003, s. 119 vd.; **Civan**, Orhan Ersun: İşçinin Yan Yükümlülükleri, Beta, İstanbul 2021, s. 370; **Oğuz**, Özgür: “Yargıtay Kararları Işığında İşçinin Rekabet Etmeme Borcu”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt 21, Sayı 81, 2024, s. 57; **Alpagut**, Gülsevil: “Türk Borçlar Kanunu’nun Hizmet Sözleşmesinin Devri, Sona Ermesi, Rekabet Yasağı, Cezai Şart ve İbranameye İlişkin Hükümleri”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt 8, Sayı 31, 2011, s. 943-944; **Süzek**, Sarper: “Yeni Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde İşçinin Rekabet Etmeme Borcu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 73, Sayı 2, 2014, s. 457; **Uşan**, M. Fatih: “Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Taşınması Gereken Şartlar ve Bunun Geçerliliği Meselesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 21, 2011, s. 121; **Keser**, Hakan: “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Rekabet Yasağı”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 24, 2011, s. 89; **Güleryüz**, M. Tarık: “İş Hukukunun Emredici Yapısı Işığında Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt 118, 2015, s. 316-322; **Sulu**, Muhammed: “Rekabet Yasağı Sözleşmeleri”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 22, Sayı 1, 2016, s. 579; **Taşkent**, Savaş/**Kabakçı**, Mahmut: “Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 16, 2009, s. 22; **Akdoğan**, İbrahim: “İş Sözleşmesinde Rekabet Yasağı”, Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 8, Sayı 3, 2020, s.

İşçinin iş sözleşmesi sürecinde rekabet yasağını ihlal etmesi halinde, uyuşmazlığın iş mahkemelerinde görüleceği konusunda bir ihtilaf bulunmamaktadır. Zira bu durumda uyuşmazlık işçi ile işveren arasında ve kanundan kaynaklanmaktadır. İşMK m. 5/1-a gereği, işçi ile işveren arasında İşK'den kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemeleri görevlidir^{21 22}. Ancak işçi ile

764; **Kovancı**, Nuray: “Türk İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt 8, Sayı 31, 2017, s. 771; **Arslan**, Karsu: “İşçinin Çalışma Özgürlüğü Bağlamında Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 31, Sayı 2, 2025, s. 1763-1764; **Manav**, A. Eda: “İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Geçerlilik Koşulları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 87, 2010, s. 323; **Baskan**, Ş. Esra: “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 2, Sayı 2, 2012, s. 117; **Altay**, Sabah: “Türk Borçlar Kanununun Hükümlerine Göre İşçi ile İşveren Arasında Yapılan Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 14, Sayı 3, 2008, s. 176; **Kayrgan**, Hasan: “İş Hukukunda Sadakat Borcunun Genel Bir Değerlendirmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 20, Sayı 1, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, Özel Sayı, 2013, s. 469; **Gemici Filiz**, Beste: “Rekabet Yasağı ve İş Sözleşmesinin Kesin Geçersizliğinin Yasağa Etkisi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 31, Sayı 2, Prof. Dr. Fehim Üçışık’a Armağan, Özel Sayı, 2025, s. 1629; **Pürselim**, Hatice Selin: “Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Kaynaklanan Davalarda Türk Mahkemesinin Milletlerarası Yetkisi ve Görevli Mahkeme”, Rekabet Yasağı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 31; **Manav Özdemir**, Atike Eda: “Güncel Yargıtay Kararları Işığında Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Geçerli Olması İçin Gerekli Koşullar”, Rekabet Yasağı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 68; **Kunt**, Püren: “Rekabet Yasağı Sözleşmeleri”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt 86, Sayı 3, 2012, s. 237; **Özkaraca/Özkan Koç**, s. 76, 78; **Kaşak**, Görevli Mahkeme, s. 3167; **Karagöz**, s. 205-206.

²¹ **Doğan**, Sevil: İşçinin Rekabet Yasağı-İş Sırrının Korunması, 4. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2025, s. 185; **Uysal Tuna**, Büşra: İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmeleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019, s. 124-126; **Köken**, Tuğba Hilal: İşçinin Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 52, 2024, s. 182; **Özkan**, Batuhan: “İçtihadı Birleştirme Kararını Beklerken: Rekabet Yasağından Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 18, Sayı 216, 2023, s. 1134; **Dursun**, Yonca: “İş Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu Kapsamında İşçinin İş Görme ve Rekabet Etmeme Borcu”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 19, Prof. Dr. Şeref Ertaş’a Armağan, Özel Sayı, 2017, s. 2444; **Soyer**, Görevli Mahkeme Sorunu, s. 1266; **Özkaraca/Özkan Koç**, s. 76; **Sarıkaya**, s. 664; **Ertürk**, s. 82.

²² Hatta iş sözleşmesi sürecinde başlayıp iş sözleşmesi sona erdikten sonraki dönemde de devam eden uyuşmazlıklarda iş mahkemeleri görevli sayılmaktadır. Bkz. 11. HD, T. 11.4.2016, E. 2015/8307 K. 2016/3978; 11. HD, T. 6.12.2017, E. 2016/3381, K. 2017/6936; 11. HD, T. 20.6.2018, E. 2016/13454, K. 2018/4636 : “.... Dava, rekabet yasağının ihlali nedeniyle, taraflar arasında akdedilen sözleşmeden kaynaklı cezai şart alacağına ve manevi tazminat istemine ilişkin olup, mahkemece yazılı gerekçeyle davanın

işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin mi yoksa asliye ticaret mahkemelerinin mi görevli olduğu uzun süredir tartışmalıdır. Bu tartışmanın temel sebeplerinden birisi, TTK m. 4/1-c'de, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkların mutlak ticari dava olarak nitelendirilmesidir. Bu nedenle ticari dava kavramı üzerinde durmakta fayda vardır.

reddine karar verilmiştir. Ancak, her ne kadar davacı tarafça sözleşmenin sona ermesinden sonra davalının haksız rekabet ettiği iddiasına dayalı olarak cezai şart talep edilmişse de; davalı ile aralarındaki gayrimenkul danışmanlığı sözleşmesinin 4/d maddesi gereğince sözleşmenin devamı sırasındaki davalının iyiniyet, dürüstlük ve özen borcuna aykırılık iddiasına dayalı olarak da cezai şart talebinde bulunulmuştur. 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi hükmü uyarınca İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya İş Kanunu'na dayalı her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözümünde İş Mahkemesi görevlidir. İş mahkemeleri, ticaret mahkemelerine göre daha özel yetkili mahkemeler olduğundan, işbu davanın da, özel yetkili mahkemede görülmesi gerektiğinden ve davanın birlikte görülmesinde yarar da bulunduğundan, dosyanın tefrik edilmeksizin, iş mahkemesinin ihtisas mahkemesi niteliğinde bulunması karşısında, uyuşmazlığın çözümünde iş mahkemesinin görevli olduğuna dair görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir...".; İst BAM 13. HD, T. 26.11.2020, E. 2020/1610, K. 2020/1370: "...Davacı tarafça, haksız rekabet teşkil ettiği belirtilen eylemlerin, davalı ...'ın iş akdinin devamı sırasında başladığı, iş akti sona erdikten sonra da devam ettiği ileri sürülmektedir. Bu hali ile, iş akti sona erdikten sonraki döneme ilişkin eylemler, aktin devamı sırasında başlayan eylemlerin devamı niteliğinde olup, iş aktinin devamı sırasında işçinin sadakat borcundan kaynaklanan rekabet etmeme yasağına aykırılık halinde, bu tür davalara bakmakla görevli mahkeme iş mahkemesidir...". (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

Bu yaklaşımın eleştirisi için bkz. **Doğan**, s. 199-202; **Sarıkaya**, s. 668; Ank. BAM 6. HD, T. 21.3.2017, E. 2017/401 K. 2017/526 : "...Somut olayda, hem davalının iş sözleşmesinin sona ermesinden sonra, hem de iş sözleşmesi devam ederken rekabet yasağına aykırı davrandığı iddiasıyla, tazminat talep edilmektedir. Rekabet yasağının iş sözleşmesinin bitiminden sonraki bir tarihte ihlal edilmesi halinde iş mahkemelerini görevli olmaktan çıkarmaktadır. Hizmet akdinin sona ermesinden sonra gerçekleşen rekabet yasağına aykırılığın, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 444. ve 447. maddeleri (mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 348.maddesi) kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, bu kapsamda yer alan uyuşmazlıklara ilişkin davaların da, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 4/1-c. (mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4/1-3.) maddesi gereğince mutlak ticari dava niteliği taşıdığı açıktır. (HGK 27.02.1013 gün ve 2012/9-854 E. 2013/292 K.) Bu istemle ilgili, Ticaret Mahkemeleri görevli olduğundan, mahkemece tefrük kararı verilerek, ticaret mahkemelerinin görevine giren davada görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasına girilerek hüküm kurulması hatalı olmuştur...". (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

III. TİCARİ DAVAYA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

TTK m. 4'te ticari davalar, mutlak ve nispi ticari dava olmak üzere ikili bir ayrıma tabi tutularak düzenlenmiştir. Tarafların tacir olup olmadıkları ve uyuşmazlığın bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmediği önem arz etmeksizin kanun gereği ticari dava kabul edilen uyuşmazlıklar, mutlak ticari dava olarak nitelendirilmiştir. Mutlak ticari davalar da kendi içinde, TTK'de düzenlenen ve TTK dışında başka mevzuatta düzenlenen hususlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bu kapsamda TTK'de düzenlenen bütün hususlar tarafların tacir olup olmamalarına ve uyuşmazlığın bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmemesine bakılmaksızın mutlak ticari dava olarak nitelendirilmiştir. Örneğin bir öğrenci başka bir öğrenciyi lehtar göstererek bono düzenlediğinde, işlemin tarafları tacir olmamalarına ve işlem bir ticari işletmeyi ilgilendirmemesine rağmen, kambiyo senetleri TTK'de düzenlendiğinden mutlak ticari dava söz konusudur. Kanun koyucu, TTK'de düzenlenmese de, önemli gördüğü, o konuda asliye ticaret mahkemelerini uzman olarak kabul ettiği bazı hususlara ilişkin uyuşmazlıkları da mutlak ticari dava olarak nitelendirip, uyuşmazlığın asliye ticaret mahkemesinde görülmesini sağlamıştır²³. Örneğin ticari temsilciye ilişkin düzenlemeler TBK'de yer almasına rağmen, ticari temsilcilikten kaynaklanan uyuşmazlıklar mutlak ticari dava olarak nitelendirilmiş ve bu uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda TTK'de düzenlenmemesine rağmen kanun koyucunun verdiği önem sebebiyle mutlak ticari dava olarak nitelendirilen hususlardan birisi de işçi ile işveren arasında

²³ Şener, Oruç Hami: Ticari Uyuşmazlıklarda Ticaret Mahkemelerinin Görev Alanı ve Yetki Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021, (Ticaret Mahkemelerinin Görev Alanı), s. 10 vd.; Özübek, Emrullah/Özel, Bilal: "6102 Sayılı TTK Hükümleri Çerçevesinde Ticari İş İle Ticari Dava Kavramları Arasındaki İlişki", Adalet Dergisi, Cilt 2, Sayı 71, 2023, s. 1046 vd.; Arkan, Sabih: Ticari İşletme Hukuku, 31. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Yayınları, Ankara 2025, s. 107-119; Ülgen, Hüseyin/Helvacı, Mehmet/Kaya, Arslan/Nomer Ertan, Fusun: Ticari İşletme Hukuku, 6. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2022, s. 59-73; Poroy, Reha/Yasaman, Hamdi: Ticari İşletme Hukuku, 21. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2025, s. 145-154; Bahtiyar, Mehmet/Ayli, Ali/Karamanhoğlu, Argun/Şua, Mehmet F.: Ticari İşletme Hukuku, 2. Bası, Beta, İstanbul 2025, s. 101-111; Bahtiyar, Mehmet: Ticari İşletme Hukuku, 22. Bası, Beta, İstanbul 2023, s. 92-95; Bozer, Ali/Göle, Celal: Ticari İşletme Hukuku, 9. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2026, s. 187-195; Şener, Oruç Hami: Ticari İşletme Hukuku Ders Kitabı, 4. Bası, Filizkitabevi, Ankara 2025, s. 94-107; Kayar, İsmail: Ticari İşletme Hukuku, 12. Bası, Seçkin, Ankara 2022, s. 116-120; Bozkurt, Tamer: Ticari İşletme Hukuku, 7. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025, s. 261-296; Deliduman/Oruç, s. 102-106.

akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıklardır. İşçi ile işveren arasında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşması TBK m. 444-447 arasında düzenlenmiştir. Ancak kanun koyucu, çözümü uzmanlık gerektirdiği ve ticaret mahkemelerinin bu konuda uzman olduğunu düşündüğü için bu tür uyuşmazlıkları mutlak ticari dava olarak nitelendirerek asliye ticaret mahkemelerini görevli saymıştır.

Esasen ticari temsilci ancak bir ticari işletme için atanabileceğinden, ticari temsilcilikten kaynaklanan uyuşmazlıklar bir ticari işletmeyi ilgilendirecek, dolayısıyla davanın asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi normal karşılanacaktır. Ancak işçi ile işveren arasında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar her zaman bir ticari işletmeyi ilgilendirmeyebilir. Örneğin bir ticari işletme sahibi ile üst düzey yönetici arasında akdedilen iş sözleşmesi bir ticari işletmeyi ilgilendirirken, faaliyeti ticari işletme boyutuna ulaşmayan bir ayakkabı ustası ile çalışanı arasındaki iş sözleşmesi bir ticari işletmeyi ilgilendirmez. Dolayısıyla ilk ihtimalde, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlığı ticari dava olarak nitelendirip asliye ticaret mahkemelerini görevli saymak normal karşılanabileceken, ikinci ihtimalde uyuşmazlık bir ticari işletmeyi ilgilendirmediğinden asliye ticaret mahkemelerini görevli saymayı haklı gösterecek bir gerekçe bulunmamaktadır²⁴. Ancak TTK m. 4'te bu yönde bir ayırım yapılmamış, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen bütün sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar mutlak ticari dava olarak nitelendirilip davanın asliye ticaret mahkemesinde görülmesine neden olunmuştur²⁵. Esasen kanun koyucu bu düzenleme ile, TTK dışında başka mevzuatta düzenlenen bazı uyuşmazlıkları da mutlak ticari dava olarak nitelendirmesine neden olan gerekçeden uzaklaşmıştır. Zira kanun koyucunun TTK dışında başka mevzuatta düzenlenen bir hususu mutlak ticari dava olarak nitelendirip asliye ticaret mahkemelerini görevli kabul etmesinin temel gerekçesi, TTK'de düzenlenmese dahi uyuşmazlığın öz ticaret hayatıyla ilgili olması ve çözümünün uzmanlık gerektirmesidir. Sıradan işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda ticaret hayatını ilgilendiren, çözümü uzmanlık

²⁴ Aynı yönde bkz. **Domaniç**, Hayri: Türk Ticaret Kanunu Şerhi Cilt I, Fatih Gençlik Vakfı Matbaası, İstanbul 1988, s. 22; **Şener**, Ticaret Mahkemelerinin Görev Alanı, s. 88-89; **Kurt Konca**, s. 93; **Soyer**, Yıldırım Uluer'e Armağan, s. 475.

²⁵ **Özübek/Özel**, s. 1052.

gerektiren bir konu bulunmamaktadır²⁶. Dolayısıyla bu tür uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi gerekli değildir. Nitekim havale, vedia ile fikir ve sanat eserlerine ilişkin uyuşmazlıkların ticari dava olduğu öngörülmekle birlikte, herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmeyen uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin görevli olmayacağı kabul edilmiştir (TTK m. 4/1-f).

Ayrıca ifade edelim ki, TTK m. 4 mevcut haliyle, yönetim/müdürler kurulu üyeleri ile anonim/limited şirket arasında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarında asliye ticaret mahkemelerini görevli saymaya imkân vermemektedir. Zira TTK m. 4 hükmünde, “işçi” ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar mutlak ticari dava olarak nitelendirilmektedir. Oysa şirketler hukukunda yönetim/müdürler kurulu üyeleri ile şirket arasındaki hukuki ilişkinin niteliği tartışmalıdır²⁷. Öğreti ve yargı uygulamasında hâkim görüş, şirket ile yönetim/müdürler kurulu üyeleri arasındaki ilişkinin vekâlet ilişkisi olduğunu kabul etmektedir. Her ne kadar bazı yazarlar ilişkinin iş ilişkisi niteliği taşıdığını ifade etseler de, şirket ile yönetim/müdürler kurulu üyeleri arasında iş sözleşmesinin en önemli unsuru olan bağımlılık unsuru bulunmamaktadır. Dolayısıyla yönetim/müdürler kurulu üyeleri ile şirket arasındaki ilişkiyi iş ilişkisi olarak nitelendirip²⁸, sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemesini görevli saymak mevcut düzenlemeler karşısında mümkün değildir. Mahkemelerin görevi kanunla belirleneceğinden ve yorum yoluyla görev tayin edilemeyeceğinden yönetim/müdürler kurulu üyeleri ile

²⁶ Benzer yönde bkz. **Şener**, Oruç Hami: Ticari İşletme Hukuku Temel Kavramlar C. I, Filizkitabevi, Ankara 2025, (Temel Kavramlar C. I), s. 465; **Arkan**, s. 111; **Kurt Konca**, s. 93. Aksi yönde bkz. **Ülgen/Helvacı/Kaya/Nomer Ertan**, s. 65.

²⁷ Konu hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. **Gündoğdu**, Görkem/**Kaplan**, Hasan: “Anonim Ortaklık ile İşçileri Arasındaki İlişkide Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Durumu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 65, Sayı 2, 2007, s. 258 vd.; **Sezgin**, Ayşegül: “Yönetim Kurulu Üyesi ile Anonim Ortaklık Tüzel Kişisi Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 12, Sayı 1-3, Doç. Dr. Mehmet Somer’in Anısına Armağan, Özel Sayı, 2006, s. 373 vd.; **Kayırgan**, Hasan: “Yönetim Kurulu Üyesi ile Anonim Şirket Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 1, 2013, s. 251 vd.

²⁸ Aynı yönde bkz. **Doğan Yenisey**, Kübra: “Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeliği ve İş Sözleşmesi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 74, Prof. Dr. Feyzi Şahlanan’a Armağan, Özel Sayı, 2016, s. 318-319; **Kocabıyık**, Sami: “Anonim Şirket ile Yönetim Kurulu Arasındaki İş Sözleşmesinin Geçerliliği ve Hukuki Sorunlar”, Legal Hukuk Dergisi, Cilt 17, Sayı 200, 2019, s. 3430 vd.

şirket arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkların genel görevli mahkeme olan asliye hukuk mahkemelerinde görülmesi gerekecektir²⁹.

Nihai olarak ifade etmek gerekirse, TTK m. 4 hükmü mevcut haliyle, işçi ile işveren arasında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar açısından, öngörülüş gerekçesinin tam aksi yönde sonuç doğurmaktadır. Zira çözümü uzmanlık gerektirmeyen sıradan işçi-işveren ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemesinde görülmesi gerekli değildir. Asıl gerekli olan şirket ile yönetim/müdürler kurulu üyeleri arasındaki uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemesinde görülmesidir³⁰. Ancak mevcut düzenleme karşısında sıradan işçi işveren uyuşmazlıklarında asliye ticaret mahkemeleri görevli iken yönetim/müdürler kurulu üyeleri ile şirket arasındaki uyuşmazlıklarda asliye hukuk mahkemeleri görevlidir. Dolayısıyla TTK m. 4 hükmünün, konuluş amacına uygun şekilde tekrar kaleme alınması ve sadece bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendiren sözleşme sonrası rekabet yasağı uyuşmazlıklarına özgülenmesi yerinde olacaktır. Bunun için TTK m. 4'te geçen "*ancak, herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmeyen havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin haklardan doğan davalar bundan istisnadır*" hükmüne rekabet yasağının da eklenmesi yeterli olacaktır.

IV. İŞÇİ İLE İŞVEREN ARASINDA TBK M. 444-447 KAPSAMINDA AKDEDİLEN SÖZLEŞME SONRASI REKABET YASAĞI ANLAŞMALARINDAN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARDA HANGİ MAHKEMENİN GÖREVLİ OLDUĞU KONUSUNDA YARGI UYGULAMASI

Mülga İşMK döneminde yargı kararları genellikle, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu yönünde çıkmıştır. Nitekim Yarg. HGK, her ne kadar 2008³¹ ve 2011³² tarihli iki kararında iş mahkemelerinin görevli olduğunu

²⁹ Bu hususta ayrıntılı inceleme için bkz. **Meral**, Nevin/**Erzurumlu Işık**, Nurbanu: "Sermaye Şirketlerinde Üst Düzey Yöneticilerin Sözleşmesel Rekabet Yasağından Doğan Uyuşmazlıklar ve Görevli Mahkeme", Kırıkkale Hukuk Mecmuası, Cilt 4, Sayı 1, 2024, s. 387-393.

³⁰ Benzer yönde bkz. **Karayalçın**, Yaşar: Ticaret Hukuku, I. Giriş-Ticari İşletme, 3. Bası, Ankara 1968, s. 252.

³¹ Yarg. HGK, T. 22.09.2008, E. 2008/517, K. 2008/566, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

kabul etmiş olsa da, 2012³³, 2013³⁴ ve 2016³⁵ yıllarında verdiği kararlarında asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna hükmetmiştir. Yargıtay 7.³⁶, 11.³⁷, 13.³⁸ ve kapatılan 22.³⁹ HD de asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna hükmetmiştir. İş uyuşmazlıklarına bakan 9. HD ise, eski tarihli kararlarında istikrarlı bir şekilde iş mahkemelerinin görevli olduğuna hükmederken⁴⁰, Yarg. HGK'nin 2012 yılındaki görüş değişikliği sonrası asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu yönünde kararlar vermiştir⁴¹. Yarg. HGK, yeni İşMK yürürlüğe girdikten sonra verdiği kararında da, asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğunu kabul etmiştir⁴². Yine 11. HD⁴³ ve 22.

- ³² Yarg. HGK, T. 21.09.2011, E. 2011/508, K. 2011/545, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³³ Yarg. HGK, T. 29.02.2012, E. 2011/781, K. 2012/109, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³⁴ Yarg. HGK, T. 27.02.2013, E. 2012/854, K. 2013/292; Yarg. HGK, T. 25.12.2013, E. 2013/412, K. 2013/1708, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³⁵ Yarg. HGK, T. 09.03.2016, E. 2014/11, K. 866/289, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³⁶ Yarg. 7. HD, T. 30.04.2015, E. 2015/2971, K. 2015/7786; Yarg. 7. HD, T. 30.06.2014, E. 2014/8426, K. 2014/14779; Yarg. 7. HD, T. 02.04.2014, E. 2014/4145, K. 2014/7247; Yarg. 7. HD, T. 17.02.2014, E. 2013/20220, K. 2014/3922; Yarg. 7. HD, T. 30.01.2014, E. 2013/18424, K. 2014/1336; Yarg. 7. HD, T. 16.01.2014, E. 2013/15685, K. 2014/453, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³⁷ Yarg. 11. HD, T. 24.10.2016, E. 2016/11487, K. 2016/8359; Yarg. 11. HD, T. 07.03.2012, E. 12067, K. 339, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³⁸ Yarg. 13. HD, T. 23.03.2017, E. 2016/6184, K. 2017/3717, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ³⁹ Yarg. 22. HD, T. 24.03.2015, E. 2013/36837, K. 2015/11320; Yarg. 22. HD, T. 18.1.2016, E. 2014/28081, K. 2016/808; Yarg. 22. HD, T. 18.2.2016, E. 2014/32278, K. 2016/4332; Yarg. 22. HD, T. 13.12.2017, E. 2017/41731, K. 2017/28540, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ⁴⁰ Yarg. 9. HD, T. 08.04.2010, E. 2010/4315, K. 2010/9958; Yarg. 9. HD, T. 22.03.2011, E. 2011/12728, K. 2011/8301, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ⁴¹ Yarg. 9. HD, T. 28.02.2013, E. 2010/29436, K. 2013/7186; Yarg. 9. HD, T. 30.04.2013, E. 2011/8669, K. 2013/12931; Yarg. 9. HD, T. 12.01.2016; E. 2015/35769, K. 2016/462; Yarg. 9. HD, T. 07.02.2019, E. 2015/33389, K. 2019/2979; Yarg. 9. HD, T. 17.02.2014, E. 2012/310, K. 2014/4832; Yarg. 9. HD, T. 22.01.2015, E. 2014/37904, K. 2015/1890; Yarg. 9. HD, T. 30.03.2015, E. 2014/1375, K. 2015/12435; Yarg. 9. HD, T. 24.12.2014, E. 2013/4563, K. 2014/39768; Yarg. 9. HD, T. 06.11.2014, E. 2014/30199, K. 2014/33078; Yarg. 9. HD, T. 29.04.2015, E. 2014/2655, K. 2015/15807, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ⁴² Yarg. HGK, T. 15.03.2023, E. 2021/524, K. 2023/210, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).
- ⁴³ Yarg. 11. HD, T. 24.5.2023, E. 2022/4243, K. 2023/3242, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

HD⁴⁴ de, asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğu yönündeki görüşünü devam ettirmiştir. Ancak 9. HD, yeni İşMK'yi gerekçe göstererek, 2017 yılından sonra iş mahkemelerinin görevli olduğu yönünde kararlar vermiştir⁴⁵. Yine çok sayıda bölge adliye mahkemesi⁴⁶ ve ilk derece mahkemesi⁴⁷ de mevzuat değişikliğini gerekçe göstererek, iş mahkemelerinin görevli olduğu yönünde kararlar vermiştir⁴⁸. Yargı mercileri arasında yaşanan bu görüş ayrılığı hukuki öngörülebilirlik açısından olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Bu süreçte İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi Başkanlar Kurulu, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi'nin 13 ve 43. HD ile 12 ve 14. HD'nin görevli mahkemeye ilişkin verdiği kararlar arasındaki görüş farklılığının giderilmesi adına, 5235 Sayılı Kanun⁴⁹ m. 35/3 kapsamında Yargıtay 11. HD'ye başvurmuştur. 11. HD, 03.12.2021 tarihinde bölge adliye mahkemeleri arasındaki görüş ayrılığını asliye ticaret mahkemesi lehine gidermiştir⁵⁰. Ancak içtihadı birleştirme kararından farklı olarak⁵¹, ilgili Yargıtay HD'nin 5235 Sayılı Kanun m. 35/3 kapsamında verdiği uyuşmazlığı giderme kararının Yargıtay'ın diğer dairelerini, bütün diğer bölge adliye mahkemelerini ve ilk derece mahkemelerini bağlayıp bağlamayacağı konusunda yasal bir düzenlemeye yer verilmediğinden⁵², 11. HD'nin bu kararı soruna çözüm olmamış-

⁴⁴ Yarg. 22. HD, T. 20.01.2020, E. 2016/27017, K. 2020/665, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁴⁵ Yarg. 9. HD, T. 01.06.2021, E. 2021/3076, K. 2021/9789; Yarg. 9. HD, T. 30.11.2021, E. 2021/10133, K. 2021/15959; Yarg. 9. HD, T. 21.12.2021, E. 2021/11745, K. 2021/16748; Yarg. 9. HD, T. 27.09.2022, E. 2022/7589, K. 2022/10518, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026). Bu içtihat değişikliğinin isabetli olduğu yönünde bkz. **Süzek/Başterzi**, s. 406.

⁴⁶ İst. BAM 13. HD, T. 24.06.2021, E. 2021/1056, K. 2021/981; İst. BAM 43. HD, T. 01.07.2021, E. 2021/980, K. 2021/841; İst. BAM 32. HD, T. 24.06.2021, E. 2020/1232, K. 2021/1033. Asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğu yönünde bkz. İst BAM 12. HD, T. 08.10.2020, E. 2018/2377, K. 2020/966, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁴⁷ İst. 12 ATM, T. 07.11.2019, E. 2019/455, K. 2019/1031; Bakırköy 5. ATM, T. 27.04.2021, E. 2021/136, K. 2021/351; Ank. Batı ATM, T. 02.02.2021, E. 2020/559, K. 2021/44; İst. 13. ATM, T. 11.02.2021, E. 2020/183, K. 2021/125; İst. Anadolu 10. ATM, T. 15.04.2021, E. 2021/32, K. 2021/345, (emsal.uyap, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁴⁸ Süreç hakkında bkz. **Ertürk**, s. 82 vd.; **Doğan**, s. 190 vd.

⁴⁹ Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, RG. T. 07.10.2004/S. 25606.

⁵⁰ Yarg. 11. HD, T. 03.12.2021, E. 2021/1534, K. 2021/6811, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁵¹ Nitekim Yargıtay Kanunu m. 45/5 gereği, içtihadı birleştirme kararları benzer hukuki konularda Yargıtay Genel Kurullarını, dairelerini ve adliye mahkemelerini bağlar.

⁵² Bu hususta bkz. **Büyük**, Elif İrmak: "Bölge Adliye Mahkemeleri Hukuk Dairelerinin Arasındaki Görüş Farklılıklarının Giderilmesi Kararının Niteliği", III. Genç Hukukçu Araştırmacılar Sempozyumu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2023, s. 182-183, 186.

tır. Nitekim 11. HD'nin, İstanbul Bölge Adliye Mahkemeleri arasındaki görüş ayrılığını asliye ticaret mahkemesi lehine giderdiği bu kararından sonra 9. HD, 21.12.2021⁵³ ve 27.09.2022⁵⁴ tarihli kararlarında iş mahkemelerinin görevli olduğu yönündeki görüşünü yinelerken, 11. HD, 24.5.2023 tarihli⁵⁵, Yarg. HGK ise 15.03.2023 tarihli⁵⁶ kararında asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğu yönündeki görüşünü yinelemiştir.

V. ASLİYE TİCARET MAHKEMELERİNİN GÖREVLİ OLMASI GEREKTİĞİ YÖNÜNDEKİ YARGI KARARLARININ VE ÖĞRETİDEKİ GÖRÜŞLERİN TEMEL GEREKÇELERİ

İşçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğunu savunan görüşün temel gerekçelerinden birisi, uyuşmazlığın uzman mahkemelerde çözüme kavuşturulması ihtiyacıdır. Rekabet yasağı, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konular, piyasa şartlarıyla sıkı sıkıya bağlıdır ve bu konuların çözümü uzmanlık gerektirir. Bu konuları içeren uyuşmazlıkların uzman mahkemelerde çözüme kavuşturulması gerekir. Nitekim kanun koyucu bu nedenle TTK m. 4/1-c'de, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkları mutlak ticari dava olarak nitelendirmiş ve böylece uyuşmazlığın rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konularda uzman olduğunu kabul ettiği asliye ticaret mahkemelerinde görülmesini sağlamıştır⁵⁷.

⁵³ Yarg. 9. HD, T. 21.12.2021, E. 2021/11745, K. 2021/16748, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁵⁴ Yarg. 9. HD, T. 27.09.2022, E. 2022/7589, K. 2022/10518, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁵⁵ Yarg. 11. HD, T. 24.05.2023, E. 2022/4243, K. 2023/3242, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁵⁶ Yarg. HGK, T. 15.03.2023, E. 2021/524, K. 2023/210, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁵⁷ **Pekdiñer**, Tamer/**Toprakkaya**, İrem: "Rekabet Yasağından Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkemenin 7036 Sayılı Kanun'un Yürürlüğe Girmesi Sonrasında Değerlendirilmesi", Legal Hukuk Dergisi, Cilt 19, Sayı 225, 2021, s. 3403 vd.; **Kaya**, İlknur: "Hizmet Sözleşmesi Sonrası Rekabet Yasağı Sözleşmelerinden Doğan Davalarda Görevli Mahkeme: Türk ve Fransız Hukuku Bakımından Bir İnceleme", Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 1, 2025, s. 304, 309; **Ayhan**, Rıza/**Çağlar**, Hayrettin/**Özdamar**, Mehmet: Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, 16. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2024, s. 81, dn. 128; **Ülgen/Helvacı/Kaya/Nomer Ertan**, s. 65; **Şener**, Temel Kavramlar C. I, s. 465, 487; **Sarıkkaya**, s. 666.

Her ne kadar İşMK m. 5/1-a'da, TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi kişiler arasında çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilse de, iş mahkemelerinin görevli sayılabilmesi için uyuşmazlığın "işçi ile işveren arasında" ve "iş ilişkisi nedeniyle" sözleşmeden veya kanundan doğması şartı aranmıştır. Sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı bir uyuşmazlık çıktığında iş sözleşmesi sona ermiş olacağından, uyuşmazlığın tarafları işçi ve işveren sıfatlarını haiz olmayacaktır. Ayrıca rekabet yasağı anlaşması iş sözleşmesi süresinde akdedilse de, iş sözleşmesinin sona ermesinden sonra yapılmaması gereken bir hususu düzenlemektedir. Bu sözleşme iş sözleşmesinden tamamen bağımsız ve müstakil bir sözleşme niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar, uyuşmazlığın tarafları işçi-işveren sıfatını haiz olmadıklarından ve uyuşmazlık iş sözleşmesinden kaynaklanmadığından İşMK m. 5/1-a kapsamına girmemektedir⁵⁸.

Bir an için işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkların İşMK m. 5/1-a kapsamına girdiği kabul edilse dahi, İşMK m. 5/1-a'da, TBK m. 444-447 hükümlerine direkt bir atıf yapılmamış, TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine ilişkin 55 maddeye genel bir atıf yapılmıştır. TTK m. 4/1-c'de ise, TBK m. 444-447 hükümlerine nokta atışı bir gönderme yapılmıştır. Bu nedenle TBK m. 444-447 hükümlerine dolaylı bir atıf yapan İşMK m. 5/1-a'ya değil, doğrudan atıf yapan TTK m. 4/1-c'ye üstünlük tanınmalıdır⁵⁹.

VI. İŞ MAHKEMELERİNİN GÖREVLİ OLMASI GEREKTİĞİ YÖNÜNDEKİ YARGI KARARLARININ VE ÖĞRETİDEKİ GÖRÜŞLERİN TEMEL GEREKÇELERİ

İşçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin görevli olduğunu savunan yargı kararlarının ve öğretideki

58 **Şahlanan**, Fevzi: "Rekabet Yasağı Sözleşmelerinde Görevli Mahkeme (Karar İncelemesi)", Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası Dergisi, Sayı 418, 2016, s. 3-4; **Soyer**, Görevli Mahkeme Sorunu, s. 1268; **Sarıkaya**, s. 664-665; **Zengin**, s. 805, 807; **Kara**, s. 58; **Mutlay/İşık**, s. 586.

59 **Karaaytu**, Fatih Cemal: "Rekabet Yasağı Sözleşmelerinde Görev Sorunu", İzmir Barosu Dergisi, Cilt 87, Sayı 1, 2022, s. 44, 49; **Zengin**, s. 809; **Uysal Tuna**, s. 127; **Soyer**, Görevli Mahkeme Sorunu, s. 1268 vd.; **Pekdiñer/Toprakkaya**, s. 3994 vd.; **Bahtiyar/Ayli/Karamanhoğlu/Şua**, s. 104-106; **Kaya**, s. 304, 309.

görüşlerin dayandığı temel gerekçelerden birisi de, uyuşmazlığın uzman mahkemelerde çözüme kavuşturulması ihtiyacıdır. Buna göre, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklı uyuşmazlıklarda, sadece rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konular değil, iş hukukunu ilgilendiren birçok konu incelenmektedir. Örneğin, iş sözleşmesi işveren tarafından haksız olarak ya da işçi tarafından haklı nedenle feshedilmişse rekabet yasağı sona erer (TBK m. 447). İş sözleşmesinin feshinin haklı nedene dayanıp dayanmadığı iş mahkemelerinin uzmanlık alanına girmektedir. Bu konuların ticaret mahkemesince değerlendirilmesi uygun değildir. Dolayısıyla rekabet ve ticari sır kavramlarının ticari hayatı ilgilendirmesi uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemelerinde görülmesine neden olmamalıdır. Kaldı ki, iş sözleşmesi süresinde rekabet yasağı ihlal edildiğinde iş mahkemeleri de, rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konuları inceleyerek karar verdiklerinden, bu konularda belli bir uzmanlığa sahiptir⁶⁰.

Her ne kadar işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşması işçi-işveren ilişkisinin sona erdiği döneme ilişkin yapmama yükümlülüğünü düzenlese de, uyuşmazlığın tarafları işçi ile işverendir. Aksi kabul edilirse iş sözleşmesi sona erdikten sonra imzalanan ibranamelere ilişkin uyuşmazlıkların (TBK m.420)⁶¹ ve iş sözleşmesi sonrası sır saklama yükümlülüğünün ihlalinden (TBK m. 396/4) kaynaklanan uyuşmazlıkların⁶² da iş mahkemelerinde görülmemesi gerekir. Zira her iki durumda da uyuşmazlık ortaya çıktığında

60 **Özkaraca**, Ercüment/**Ünal Adınır**, Canan: “Dava Şartı Olarak Arabuluculuk Hükümlerinin Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Açısından Uygulanması”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 42, 2019, s. 21, dn. 22; **Kar**, Bektaş: İş Yargılaması Usulü, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2021, s. 282-283; **Koçyiğit**, İlker/**Yeşilkaya**, İzzet: Ticarî Davalarda İş Uyuşmazlıklarında Tüketici Mahkemelerinde Dava Şartı Arabuluculuk Uygulamaları, Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s. 171; **Köme Akpulat**, Ayşe: İş Mahkemelerinde Yargılamanın Özellikleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018, s. 138-140; **Akyel**, Nuriye Şeyma: “İş Hukukunda Rekabet Yasağı İhlalinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümünde Başvurulacak Mercî”, Prof. Dr. Selçuk Öztekin’e Armağan, Filiz Kitabevi, İstanbul 2022, s. 118-119; **Ertürk**, s. 102; **Kaşak**, Görevli Mahkeme, s. 3194-3196; **Özkaraca/Özkan Koç**, s. 98, 101; **Doğan**, s. 189; **Özkan**, s. 1150; **Soyer**, Yıldırım Uluer’e Armağan, s. 476.

61 **Baycık**, Gaye: “Bireysel İş İlişkisinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2016, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018, s. 193-194; **Kaşak**, Görevli Mahkeme, s. 3190; **Köme Akpulat**, s. 138-140.

62 **Kaşak**, Görevli Mahkeme, s. 3190-3193.

tarafların işçi ve işveren sıfatları sona ermiş bulunmaktadır. Ancak öğreti ve uygulamada bu tür uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği konusunda bir tereddüt bulunmamaktadır. Ayrıca sözleşme sonrası rekabet yasağı iş sözleşmesine dayalı olarak akdedilen ondan bağımsız nitelik taşımayan bir sözleşmedir. Dolayısıyla uyuşmazlık iş sözleşmesinden kaynaklanmaktadır⁶³.

TTK m. 5 gereği, asliye ticaret mahkemeleri “*aksine hüküm bulunmadıkça*” ticari davalarda görevlidir. Ancak ticari dava niteliği taşısa dahi aksine hüküm varsa uyuşmazlık asliye ticaret mahkemelerinin görev alanına girmez. İşMK m. 5/1-a, bu açıdan aksine hüküm niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla her ne kadar TTK m. 4’te mutlak ticari dava olarak nitelendirilse de, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 arasında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülmelidir⁶⁴. Benzer bir durum, fikri ve sınai haklardan kaynaklı uyuşmazlıklar için de söz konusudur. TTK m. 4/1-d’de fikrî mülkiyet hukukuna dair mevzuattan kaynaklanan davalar ticari dava sayılmasına rağmen 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK)⁶⁵ m. 156 gereği davanın fikri ve sınai haklar hukuk mahkemesinde görülmesi gerekir. Yine ticari dava sayılan bir uyuşmazlığın taraflarından birisi tüketici ise 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK)⁶⁶ m. 83/2 ve m. 73/1 gereği davanın tüketici mahkemesinde görülmesi gerekir⁶⁷.

⁶³ **Taşkoparan, İsmail/Özkul**, Burcu: “Hizmet Sözleşmesinde Rekabet Yasağının İhlali”, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, 2022, s. 1058; **Akın**, Levent/**Aykaç**, Hande Bahar: İş Hukuku Bireysel İş İlişkileri, Yetkin Yayınları, Ankara 2025, s. 117; **Akyel**, s. 117-118, 121; **Ekmekçi/Yiğit**, s. 449; **Bozkurt**, s. 266-268; **Kaşak**, Görevli Mahkeme, s. 3181-3183; **Köme Akpulat**, s. 139; **Kar**, s. 283; **Özkaraca/Ünal Adınır**, s. 21; **Özkaraca/Özkan Koç**, s. 100; **Doğan**, s. 186, 189; **Köken**, s. 184; **Özkan**, s. 1148; **Dursun**, s. 2445. İş sözleşmesi kurulurken veya sözleşme devam ederken getirilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin, iş sözleşmesi sona erdikten sonra getirilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin görevli olması gerektiği yönündeki farklı bir yaklaşım için bkz. **Akyiğit**, Ercan: İş Hukuku, 15. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2023, s. 350-351.

⁶⁴ **Ertürk**, s. 102; **Akyel**, s. 120.

⁶⁵ RG. T. 10.01.2017/S. 29944.

⁶⁶ RG. T. 28.11.2013/S. 28835.

⁶⁷ **Ekmekçi, Ömer/Özekes**, Muhammet/**Atalı**, Murat/**Seven**, Vural: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, 2. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019, s. 202-203; **Kaşak**, Görevli Mahkeme, s. 3192; **Özkaraca/Ünal Adınır**, s. 21; **Özkaraca/Özkan Koç**, s. 101-102; **Köken**, s. 185-186; **Özkan**, s. 1147; **Taşkoparan/Özkul**, s. 1058. Aksi yönde bkz. **Soyer**, Görevli Mahkeme Sorunu, s. 1269.

VII. ASLİYE TİCARET MAHKEMELERİNİN GÖREVLİ OLDUĞU YÖNÜNDEKİ T. 13.06.2025 VE E. 2023/1, K. 2025/3 SAYILI İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME KARARI

Yukarıda incelendiği üzere, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklı uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin mi yoksa asliye ticaret mahkemelerinin mi görevli olduğu hususunda gerek öğretide gerekse yargı uygulamasında farklı görüşler ortaya atılmıştır. Bu nedenle konu hakkında bir içtihadı birleştirme kararına ihtiyaç duyulduğu sıklıkla dile getirilmiştir⁶⁸. YİBBGK, T. 13.06.2025 ve E. 2023/1, K. 2025/3 sayılı içtihadı birleştirme kararı⁶⁹ ile asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna hükmederek, içtihat ayrılığına son vermiştir. Nitekim bu karardan sonra 9. HD de, içtihadından dönerek asliye ticaret mahkemesinin görevli olduğu yönünde kararlar vermiştir⁷⁰. Ancak öğreti ve yargı uygulamasındaki görüş ayrılığı içtihadı birleştirme kararına da yansımıştır. Nitekim karar oy birliğiyle değil oy çokluğuyla alınmıştır. Söz konusu kararda, öğreti ve yargı uygulamasında asliye ticaret mahkemelerinin görevli sayılması gerektiğini savunan görüş ve gerekçeleri benimsenmiştir. Aşağıda, kararın dayandırıldığı gerekçeler kısmen sadeleştirilerek aynen aktarılmıştır.

1- Rekabet yasağı ister iş sözleşmesine konulacak bir kayıt ile ister iş sözleşmesinden ayrı bir sözleşme ile kararlaştırılsın, hüküm ve sonuçlarını iş sözleşmesinin sona ermesinden ve tarafların işçi-işveren sıfatını kaybetmele-

⁶⁸ **Baştürk**, Faruk: “Rekabet Yasağı Sözleşmesinde Görevli Mahkemeye İlişkin Kararlar Üzerine Bir İnceleme”, Sarper Süzek’e Armağan C. II, Beta, İstanbul 2011, s. 1556; **Ertan**, s. 463; **Pürselim**, s. 30; **Ertürk**, s. 102; **Zengin**, s. 808; **Sarıkaya**, s. 669; **Kaya**, s. 312.

⁶⁹ Yarg. İBBGK, T. 13.06.2025, E. 2023/1, K. 2025/3, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026).

⁷⁰ Yarg. 9. HD, T. 13.10.2025, E. 2025/5911, K. 2025/7760; Yarg. 9. HD, T. 06.10.2025, E. 2025/5997, K. 2025/7454; Yarg. 9. HD, T. 29.09.2025, E. 2025/5469, K. 2025/7112; Yarg. 9. HD, T. 30.06.2025, E. 2025/4861, K. 2025/5548; Yarg. 9. HD, T. 25.06.2025, E. 2025/3401, K. 2025/5394; Yarg. 9. HD, T. 24.06.2025, E. 2023/17164, K. 2025/5358, (Lexpera, Erişim Tarihi: 08.01.2026). Bu noktada ifade edelim ki, İctihadı Birleştirme Kararı’nda kararın uygulaması belli bir süre ertelenmediğinden ve usul hükümlerinde yapılan değişiklikler hukuk yargılamasında derhal uygulanacağından, iş mahkemelerinde derdest olan davalarda da görevsizlik kararı verilerek, davanın asliye ticaret mahkemesinde görülmesi sağlanmalıdır. Bu hususta bkz. **Kaşak**, Esra: “Rekabet Yasağına İlişkin 444 ve 447. Maddelerinde Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları ve Çekişmesiz Yargı İşleri (TTK m. 4/1-c)”, Ticari Dava ve Dava Şartı Arabuluculuk, Seçkin, Ankara 2026, (Ticari Dava), s. 109-110.

rinden sonraki bir dönemde doğuracağından ortaya çıkan uyuşmazlık işçi işveren ilişkisinden kaynaklanmaz. Dolayısıyla uyuşmazlık İşMK m. 5 kapsamına girmez.

2- Rekabet yasağı ancak ayrıca ve yazılı olarak kararlaştırılmışsa söz konusu olur. Bu nedenle de işçinin sözleşmesel bir taahhüdünden kaynağını almakta ve iş sözleşmesine bağlı ferî nitelikte bir yükümlülük olarak kabulüne olanak bulunmamaktadır. Zira rekabet yasağı iş sözleşmesi ile yakın bir ilişki içinde bulunsada ne iş sözleşmesinden doğan sadakat borcunun bir gereği ne de iş sözleşmesinin bir parçasıdır. Uygulamada genellikle karşılaşıldığı üzere rekabet yasağının iş sözleşmesine bir kayıt olarak konulması da varılan sonucu değiştirecek mahiyette değildir. Bu düzenlemeler, iş sözleşmesinden ve işçinin sadakat borcundan tamamen bağımsız ayrı bir sözleşme hükmündedir.

3- Ticari hayatta yaşanan uyuşmazlıklar diğer uyuşmazlıklardan farklıdır. Bu uyuşmazlıkların çözümü uzmanlık gerektirdiğinden bu alandaki dava ve işlere bakmakla görevli özel mahkemeler kurulmuştur. Uyuşmazlıkların uzman mahkemelerde çözüme kavuşturulması adalete ulaşmak için yargılamanın taraflarına bir güvence sağlar. Bu bağlamda, asliye ticaret mahkemeleri kurulmuştur. Rekabet yasağı, hizmet (iş) ilişkisi işçiye müşteri çevresi veya üretim sırları ya da işverenin yaptığı işler hakkında bilgi edinme imkânı sağlıyorsa ve aynı zamanda bu bilgilerin kullanılması, işverenin önemli bir zararına neden olacak nitelikteyse geçerlidir. Rekabet yasağı sözleşmesi uygulamada daha çok şirketlerde genel müdür, yönetim kurulu başkanı gibi üst düzey görevlerde bulunan, yüksek ücretle çalışan beyaz yakalı tabir edilen işçilerle veya özgün iş ifa eden işçiler ile yapılmaktadır. Zira bu işçilerin işverenin ticari sırlarına, müşteri çevresi veya üretim sırlarına, işverenin yaptığı işler hakkında bilgilere ulaşma ve elde etme imkânları çok yüksektir. Rekabet yasağı sözleşmesi kapsamında işçi, iş sözleşmesi sırasında edindiği işverene ait bu bilgileri kullanarak iş sözleşmesinin sona ermesinden sonra herhangi bir biçimde onunla rekabet etmekten, özellikle kendi hesabına rakip bir işletme açmaktan, başka bir rakip işletmede çalışmaktan veya bunların dışında, rakip işletmeyle başka türden bir menfaat ilişkisine girmekten kaçınmakla yükümlüdür. İşçinin işvereni ile iş sözleşmesi sona erdikten sonra rekabete girdiği dikkate alındığında bu aşamada iş hukukuna egemen olan işçinin korunması ilkesinden ziyade ticari hayatta rekabet düzeni ile Anayasa'nın 48. maddesinde düzenlenen çalışma ve sözleşme hürriyeti arasındaki dengenin korunması önem arz etmektedir. Bu koruma ve değerlendirme ise bu alanda uzman ticaret mahkemeleri tarafından yapılmalıdır. Ayrıca rekabet yasağının geçerliliği için TBK'nin 444/2.

maddesinde öngörülen “müşteri çevresi”, “ üretim sırları” kavramları ile neyin kastedildiği, işçinin edindiği bilgilerin ticari sır niteliğinde olup olmadığı asliye ticaret mahkemelerince değerlendirilmesi gereken, piyasa şartlarıyla sıkı sıkıya bağlı bulunan ticari bir konu olmakla iş hukukundan çok “öz ticaret hayatını” ilgilendirmektedir.

4- 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 5/1. maddesinde TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklar yönünden de iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilmiş ise de TTK'nin 4/1-c maddesindeki hükmün aksini öngören bir düzenleme yapılmamış, genel olarak hizmet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklardan bahsedilmiştir. 7036 sayılı Kanun'un gerekçesinde de bu konuda bir açıklık bulunmamakta olup kanun koyucunun irade ve niyetinin TBK'nin 444-447. maddelerinde düzenlenen rekabet yasağına ilişkin uyuşmazlıkların iş mahkemesinin görev alanına dâhil edilmesi yönünde olduğuna ilişkin çıkarım yapılamamaktadır. Kaldı ki, TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde genel hizmet sözleşmelerini düzenleyen 55 (ellibeş) madde bulunduğu hâlde TTK'nin 4/1-c maddesinde adeta nokta atışı ile sadece 444-447. maddeler arasındaki hükümlere yer verilmiş olup bu hüküm hâlen yürürlükte. Bu nedenle 7036 sayılı Kanun'un 5/1. maddesindeki düzenlemenin TTK'nin 5/1 anlamında “aksine hüküm” olarak kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Söz konusu YİBBGK kararı oy çokluğuyla alındığından bazı üyeler karara muhalif kalmıştır. Karara muhalif kalan üyelerin gerekçeleri kısmen sadeleştirilerek aşağıda aynen aktarılmıştır.

1- Anayasa'nın 142. maddesi uyarınca mahkemelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin kanunla belirlenmesi ilkesi doğrultusunda, işçi ile işveren arasında yapılan rekabet yasağı sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların hangi mahkemede görüleceği konusunun yasal hükümler çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir. Kanun hükmü göz önünde bulundurulmadan, içtihatla bir mahkemenin görevinin belirlenmesi söz konusu olamaz.

2- Rekabet yasağı sözleşmesinin ihlalden doğan uyuşmazlıklarda sadece rekabet olgusu incelenmemekte, iş sözleşmesinin geçerliliği, sona erme şekli, feshin hangi tarafça yapıldığı ve haklı olup olmadığı gibi tamamen iş mahkemesinin ihtisas alanına giren pek çok konu da değerlendirilmektedir. Kaldı ki iş sözleşmesi devam ederken işçinin rekabet etmeme borcunun ihlalden kaynaklanan uyuşmazlıklar iş mahkemesinde görülmektedir. İş sözleşmesi devam ederken rekabet olgusunu değerlendiren iş hâkiminin rekabet yasağı sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda aynı olguyu, uzmanlık alanı dışında kaldığı gerekçesiyle, inceleyemeyeceği yönündeki görüşün

kendi içindeki çelişkisi açıkça ortadadır. Esasen rekabet yasağının ihlalin-den kaynaklanan uyuşmazlıklarda, işçinin kendi adına aynı alanda faaliyet gösteren bir işyeri kurması veya aynı konuda faaliyette bulunan bir başka işverene ait işyerinde işe girmesi gibi rekabet teşkil eden vakıaların tespit edilebilmesinin kolaylığı karşısında, uyuşmazlığın ticaret mahkemesinin görevine mahsus özel uzmanlık gerektirdiğini söylemek güçtür.

3- 7036 sayılı Kanun, 6102 sayılı Kanun'a göre hem sonraki kanun hem de daha özel bir kanundur. İş mahkemelerinin ticaret mahkemelerine göre daha özel mahkemeler olduğu hususu Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin pek çok kararında da ifade edilmiştir. Bir an için rekabet yasağına ilişkin uyuşmazlıkların her iki mahkemenin görevi kapsamında düzenlendiği kabul edilse bile 7036 sayılı Kanun'un daha özel ve sonraki kanun, iş mahkemelerinin de daha özel ihtisas mahkemesi olduğu dikkate alındığında iş mahkemelerinin görevli olması gerektiği açıktır.

VIII. ASLİYE TİCARET MAHKEMELERİNİN VE İŞ MAHKEMELERİNİN GÖREVLİ OLACAĞINI SAVUNAN GÖRÜŞLERİN DAYANDIKLARI TEMEL GEREKÇELERİN AYRI AYRI DEĞERLENDİRİLMESİ

A. Uyuşmazlık Hakkında Hangi Mahkemenin Uzman Olduğu Gerekçesi

İşçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi gerektiğini savunanlar kadar iş mahkemelerinde görülmesi gerektiğini savunanlar da, uyuşmazlığın konusunda uzman mahkemede çözüme kavuşturulması ihtiyacına dayanmaktalar. Ancak uyuşmazlık konusunun uzmanlık gerektirdiği gerekçesine dayanılarak görevli mahkemenin belirlenmesi mümkün değildir. Zira mahkemelerin görevi kanunla belirlenir. Uyuşmazlık konusunda hangi mahkemenin uzman olduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın hangi mahkemede görülmesi gerektiği konusunda değerlendirme yapma yetkisi yasama organına aittir. Bu nedenle hangi mahkemenin görevli olduğu hususu incelenirken sadece yasal düzenlemeler göz önünde bulundurulmalıdır. Dolayısıyla İBBGK kararında rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konularda uzman olduğu gerekçesiyle asliye ticaret mahkemelerinin görevli kabul edilmesi uygun değildir. Bu gerekçeye sadece olması gereken hukuk açısından bir değerlendirme yapılırken başvurulabilir.

Kanaatimizce uyuşmazlık konusunun çözümü uzmanlık gerektirdiği gerekçesine dayanılarak olması gereken hukuk açısından da kesin bir sonuca varmak mümkün gözükmemektedir. Zira asliye ticaret mahkemelerinin; rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konularda uzman olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Ancak salt uzmanlık gerekçesiyle sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklı uyuşmazlıkların asliye ticaret mahkemelerinin görev alanına girdiği kabul edilirse, iş sözleşmesi devam ederken gerçekleşen rekabet yasağı ihlallerinden kaynaklı uyuşmazlıkların da asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi gerekir. Ancak iş sözleşmesi devam ederken gerçekleşen rekabet yasağı ihlallerinden kaynaklı uyuşmazlıklar tartışmasız şekilde iş mahkemelerinde çözüme kavuşturulmaktadır. Hatta yargı uygulamasında, iş sözleşmesi sürecinde başlayıp iş sözleşmesi sona erdikten sonra devam eden rekabet yasağı ihlallerinde dahi iş mahkemelerinin görevli olduğu kabul edilmektedir⁷¹. İş mahkemeleri bu davalarda, uzmanlık gerektirdiği iddia edilen rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konuları inceleyerek karar vermektedir. Dolayısıyla iş mahkemeleri, sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda da pekâlâ rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konuları inceleyerek karar verebilir. Kaldı ki, sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda sadece rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konular değil iş hukukuna ilişkin birçok konu incelenmektedir. Dolayısıyla sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklı uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin mi yoksa iş mahkemelerinin mi görevli olacağı bir hukuk politikası sorunudur. Mülga İşMK döneminde kanun koyucu, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkları iş mahkemelerinin görev alanına dâhil etmeyerek ve uyuşmazlığı mutlak ticari dava olarak nitelendirerek tercih hakkını asliye ticaret mahkemelerinden yana kullanmıştır. Ancak kanun koyucu, 2017 yılında yürürlüğe giren yeni İşMK ile birlikte, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıkları iş mahkemelerinin görev alanına dâhil ederek tercih hakkını bu sefer iş mahkemelerinden yana kullanmıştır. Kanun koyucu bir nevi, İşMK m. 5/1-a ile TTK m. 5 kapsamında asliye ticaret mahkemelerinin görev alanına ilişkin “*aksine bir hüküm*” tesis etmiştir. Dolayısıyla mevcut düzenlemeler karşısında işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin

⁷¹ Bu hususta dipnot 22'deki açıklamalara bakınız.

görevli olduğu kabul edilmelidir. Nitekim Alman İş Mahkemeleri Kanunu'nda (*Arbeitsgerichtsgesetz*), iş ilişkisi sona erdikten sonra iş ilişkisiyle ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği öngörülmüş, böylece sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemeleri görevli sayılmıştır (§ 2/1/3-c)⁷². İşMK m. 5/1-a ile birlikte Türk kanun koyucusu da buna paralel bir tercih yapmıştır.

B. Hangi Düzenlemenin Özel Hüküm Niteliği Taşındığı Gereçesi

İşçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda hangi mahkemenin görevli olduğu sorusunun cevabı açısından belirleyici konulardan birisi, İşMK m. 5/1-a'nın mı yoksa TTK m. 4/1-c'nin mi özel hüküm niteliği taşıdığıdır.

İşMK sonraki tarihli özel, TTK önceki tarihli genel kanun niteliğindedir⁷³. Dolayısıyla önceki tarihli genel kanun sonraki tarihli özel kanun çatışması çerçevesinde sonraki tarihli özel kanun niteliğindeki İşMK m. 5/1-a'ya üstünlük tanınmalıdır. Kanaatimizce TTK m. 4/1-c'de spesifik olarak TBK m. 444-447 hükümlerine atıf yapılması TTK'yi daha özel kanun haline getirmez. İşMK m. 5/1-a'da TBK'nin ikinci bölümünün altıncı kısmında yer alan hizmet sözleşmesine genel bir atıf yapılsa da bu atıf TBK m. 444-447 hükümlerini de kapsamaktadır. Dolayısıyla İşMK m. 5/1-a sonraki tarihli özel kanun niteliği taşımaktadır⁷⁴. Bu noktada ayrıca şu hususa da dikkat edilmesi gerekir. TTK m. 4/1-c'ye nazaran özel kanun niteliği taşıyıp taşımadığı değerlendirilen kanun İşK değil İşMK'dir. Eğer TTK m. 4/1-c'ye nazaran İşK'nin özel kanun niteliği taşıyıp taşımadığı tartışılırdı, İşK'nin işçi ile işveren arasındaki ilişkileri düzenleyen genel bir kanun olması sebebiyle, sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda görevli mahkemeyi düzenleyen TTK m. 4/1-c'nin özel kanun niteliği taşıdığı söylenebilirdi. Ancak burada TTK m. 4/1-c'ye nazaran İşK'nin değil, spesifik olarak iş uyuşmazlıklarında görevli mahkemeyi dü-

⁷² Bu hususta bkz. **Bauer**, Jobs-Hubertus/**Diller**, Martin: Wettbewerbsverbote, Rechtliche und taktische Hinweise für Arbeitgeber, Arbeitnehmer und vertretungsberechtigte Organmitglieder, 9. Neubearbeitete Auflage, C.H.Beck, München 2022, s. 329; **Growe**, Sonya-Verena: Nachvertragliche Wettbewerbsbeschränkungen von Arbeitnehmern in multinationalen Konzernen, Eine rechtsvergleichende Untersuchung des deutschen und englischen rechts, Verlag Dr. Kovaç, Hamburg 2010, s. 179.

⁷³ İki düzenlemenin özel-genel kanun ayrımında birbirine denk olduğu yönünde bkz. **Akyel**, s. 123.

⁷⁴ Benzer yönde bkz. **Ekmekçi/Yiğit**, s. 449.

zenleyen İşMK'nin özel kanun niteliği taşıyıp taşımadığı tartışılmaktadır. İşMK, spesifik olarak iş uyuşmazlıklarında görevli mahkemeyi düzenleyen bir kanun olduğundan TTK m. 4/1-c'ye nazaran özel kanun niteliği taşımaktadır. Nitekim bu vesileyle, SMK m. 156 ve TKHK m. 83/2 hükümleri açısından da benzer bir durumun söz konusu olduğuna tekrar işaret etmekte yarar vardır.

YİBBGK kararında, kanun koyucunun irade ve niyetinin TBK'nin 444-447. maddelerinde düzenlenen rekabet yasağına ilişkin uyuşmazlıkların iş mahkemesinin görev alanına dâhil edilmesi yönünde olduğuna ilişkin çıkarım yapılamadığı ifade edilmiştir. Mülga İşMK'de TBK m. 444-447 hükümlerine doğrudan veya dolaylı hiç atıf bulunmazken, yeni İşMK'de TBK m. 444-447 hükümlerine dolaylı da olsa atıf yapılması, sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerini görevli kabul etme iradesinin bir göstergesidir⁷⁵. Dolayısıyla mevcut kanuni düzenlemeler karşısında, işçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin görevli sayılması gerekir. TTK m. 4/1-c düzenlemesinin varlığını hala koruması buna engel teşkil etmemelidir. Zira TTK m. 5 gereği asliye ticaret mahkemeleri, aksine hüküm bulunmadığı takdirde ticari davalarda görevlidir. İşMK m. 5/1-a düzenlemesi bu açıdan aksine hüküm niteliği taşımaktadır.

C. Uyuşmazlığın İş İlişkisi Nedeniyle Sözleşmeden Doğan Uyuşmazlık Olduğu/Olmadığı Gereçesi

İşMK m. 5/1-a gereği, iş mahkemelerinin görevli sayılabilmesi için uyuşmazlığın "*iş ilişkisi nedeniyle*" sözleşmeden veya kanundan kaynaklanması gerekir. Sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlık niteliği taşımaktadır. Uyuşmazlık anında iş sözleşmesinin sona ermesi bu nitelendirmeye engel teşkil etmemektedir. Zira İşMK m. 5/1-a'da uyuşmazlığın "*iş sözleşmesinden*" değil "*iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden*" kaynaklanması şart kılınmıştır. Dolayısıyla iş ilişkisinden kaynaklandığı müddetçe, iş sözleşmesi dışında başka bir sözleşmeden, somut örneğimizde sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar da İşMK m. 5/1-a kapsamında iş mahkemelerinin görev alanına girmektedir.

İBBGK kararında, sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarının iş sözleşmesinden bağımsız bir anlaşma olduğu gerekçesiyle bu anlaşmalardan

⁷⁵ Benzer yönde bkz. Doğan, s. 190.

kaynaklı uyuşmazlıkların İşMK m.5/1-a kapsamına girmediği ifade edilmiştir. Oysa İşMK m.5/1-a'da uyuşmazlığın iş sözleşmesinden kaynaklanması değil, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden kaynaklanması şartı aranmaktadır. Sözleşme sonrası rekabet yasağı uyuşmazlıkları, her ne kadar iş sözleşmesinden kaynaklanmasa da iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlık niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla İBBGK kararında dayandırılan gerekçe yerinde değildir⁷⁶.

D. Uyuşmazlığın İşçi ile İşveren Arasında Gerçekleştiği/ Gerçekleşmediği Gerekçesi

İşMK m. 5/1-a gereği, iş mahkemelerinin görevli sayılabilmesi için uyuşmazlığın, İşK'ye veya TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi "*işçiler ile işveren veya işveren vekilleri*" arasında çıkması gerekir. Söz konusu hükme dikkat edilirse uyuşmazlığın taraflarının işçi-işveren sıfatlarını haiz olması değil, uyuşmazlığın TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi "*işçi-işveren/işveren vekili*" arasında çıkması şartı aranmaktadır. Her ne kadar sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklarda uyuşmazlık çıktığı anda taraflar işçi-işveren sıfatlarını kaybetseler dahi, uyuşmazlığın tarafları TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçi ve işverendir. Çünkü TBK'nin ikinci kısmının altıncı bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine ilişkin hükümler sadece uyuşmazlık anında işçi-işveren sıfatını haiz kişileri değil, bu sıfatı kaybeden kişileri de kapsamaktadır. Bunun en bariz örneği ise, TBK m. 444-447 arasında düzenlenen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklardır. Bu uyuşmazlıklarda uyuşmazlık anında tarafların işçi işveren sıfatını kaybettikleri ortadadır. Buna rağmen İşMK m. 5/1-a'da TBK m. 444-447 hükümlerine de atıf yapılmıştır. Dolayısıyla uyuşmazlık bu açıdan da İşMK m. 5/1-a kapsamında iş mahkemelerinin görev alanına girmektedir⁷⁷. Kaldı ki, iş mahkemeleri işçi-işveren sıfatını haiz olmayan kişilere ilişkin benzer uyuşmazlıkları herhangi bir görev itirazıyla karşılaşmadan sorunsuz bir şekilde çözüme kavuşturmaktadır. Örneğin işçi ile işveren arasında akdedilen ibra sözleşmelerinden (TBK m. 420) ve iş sözleşmesi sonrası sır saklama yükümlülüğünden (TBK m. 396/4) doğan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde çözüme kavuşturulmakta ve bu konuda bir görevsizlik itirazında bulunulmamaktadır. Öğreti ve yargı kararlarında sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmalarından kaynaklanan uyuşmazlıklar

⁷⁶ Benzer yönde bkz. **Ekmekçi/Yiğit**, s. 449.

⁷⁷ Benzer yönde bkz. **Baştürk**, s. 1553.

açısından farklı değerlendirme yapılmasının temel sebebi ise, TTK m. 4/1-c kapsamında asliye ticaret mahkemelerini görevli saymak için gerekçe arayışıdır.

E. Olması Gereken Hukuk Açısından Değerlendirme

Bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendirmeyen rekabet yasağı uyuşmazlıklarında asliye ticaret mahkemelerini görevli kabul etmeyi haklı gösterecek bir gerekçe bulunmamaktadır. Bu tür uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görülmesi gerekir. Bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendiren rekabet yasağı uyuşmazlıklarının ise asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi gerekir. Zira rekabet yasağının amacı işverenden ziyade işletmeyi korumaktır⁷⁸. Dolayısıyla olması gereken hukuk açısından sıradan iş uyuşmazlıklarında iş mahkemeleri, bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendiren rekabet yasağı uyuşmazlıklarında asliye ticaret mahkemeleri görevli sayılmalıdır. Bu kapsamda İşMK m. 5/1-a, sıradan işçi işveren ilişkisinden kaynaklanan rekabet yasağı uyuşmazlıklarına, TTK m. 4/1-c ise bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendiren rekabet yasağı uyuşmazlıklarına özgülenmelidir. Hatta bu durumda sadece iş sözleşmesi sonrası rekabet yasağı uyuşmazlıkları değil iş sözleşmesi sürecinde meydana gelen rekabet yasağı uyuşmazlıklarında da asliye ticaret mahkemeleri görevli sayılmalıdır. Böylece, iş sözleşmesi sürecinde başlayıp, iş sözleşmesi sona erdikten sonra da devam eden rekabet yasağı ihlallerinde iş mahkemelerinin mi yoksa asliye ticaret mahkemelerinin mi görevli olacağı konusunda yaşanan tereddüt de giderilmiş olacaktır⁷⁹.

İşçinin rekabet yasağına aykırılık teşkil eden davranışları aynı zamanda TTK m. 55/1-e kapsamında haksız rekabet teşkil edebilir. Bu durumda da uyuşmazlık bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendiriyorsa asliye ticaret mahkemeleri görevli sayılmalıdır. Ancak haksız rekabet teşkil eden davranış bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendirmiyorsa uyuşmazlığa iş mahkemeleri bakmalıdır⁸⁰.

SONUÇ

İşçi ile işveren arasında TBK m. 444-447 kapsamında akdedilen sözleşme sonrası rekabet yasağı anlaşmasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda asliye ticaret mahkemelerinin mi yoksa iş mahkemelerinin mi görevli olduğu

⁷⁸ Benzer yönde bkz. **Kara**, s. 53.

⁷⁹ Bu husustaki değerlendirmeler için bkz. **Doğan**, s. 199-202; **Sarıkaya**, s. 667-668.

⁸⁰ Benzer yönde değerlendirmeler için bkz. **Sarıkaya**, s. 667-668.

uzun yıllar tartışılmış, konu hakkında farklı yönde kararlar çıkmıştır. YİBBGK, T. 13.06.2025 ve E. 2023/1, K. 2025/3 sayılı içtihadı birleştirme kararı ile asliye ticaret mahkemelerinin görevli olduğuna hükmederek içtihat ayrılığına son vermiştir.

YİBBGK kararında, rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konuların çözümünün uzmanlık gerektirdiği, bu nedenle uyuşmazlığın asliye ticaret mahkemelerinde görülmesi gerektiği belirtilmiştir. Ancak iş sözleşmesi devam ederken rekabet yasağı ihlal edildiğinde uyuşmazlığa iş mahkemeleri bakmaktadır. Hatta yargı uygulamasında, iş sözleşmesi sürecinde başlayıp iş sözleşmesi sona erdikten sonra da devam eden rekabet yasağı ihlalinden kaynaklanan uyuşmazlıklarda iş mahkemelerinin görevli olduğu kabul edilmektedir. İş mahkemeleri bu davalarda rekabet, ticari sır ve bunlarla bağlantılı konuları inceleyerek karar vermektedir. Bu nedenle uzmanlık gerekçesine dayanılarak asliye ticaret mahkemelerini görevli sayıp iş mahkemelerini görevsiz saymak ikna edici değildir. Kaldı ki, bir uyuşmazlıkla ilgili hangi mahkemenin uzman olduğu, dolayısıyla uyuşmazlığın hangi mahkemede görülmesi gerektiği konusunda takdir yetkisi yasama organına aittir. İBBGK kararında mevcut yasal düzenlemeler dikkate alınarak bir sonuca varılmalıdır. Bu nedenle İBBGK kararında uzmanlık gerekçesine dayanılarak asliye ticaret mahkemesinin görevli kabul edilmesi hukuk tekniği açısından uygun değildir.

İBBGK kararında, iş mahkemelerinin görevli sayılabilmesi için uyuşmazlığın işçi-işveren arasında ve iş sözleşmesinden kaynaklanması gerektiği, sözleşme sonrası rekabet yasağı uyuşmazlıklarında tarafların işçi-işveren sıfatının sona erdiği ve uyuşmazlığın iş sözleşmesinden kaynaklanmadığı belirtilmiştir. Oysa her ne kadar uyuşmazlık iş sözleşmesi sona erdikten sonra ortaya çıksa da uyuşmazlık iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden kaynaklanmaktadır. Yine uyuşmazlık anında tarafların işçi işveren sıfatının sona ermesi de iş mahkemelerinin görevli olmasına engel teşkil etmemelidir. Zira İşMK m. 5/1-a'da işçi-işveren sıfatını haiz olmaktan ziyade iş sözleşmelerine tabi olma şartı aranmıştır.

İBBGK kararında TTK'nin özel, İşMK'nin genel kanun niteliği taşıdığı, TTK m. 4/1-c'de TBK m. 444-447 hükümlerine direkt atıf yapıldığı ancak İşMK m. 5/1-a'da TBK m. 444-447 hükümlerine dolaylı atıf yapıldığı, bu nedenle TTK m. 4/1-c'ye üstünlük tanınması gerektiği belirtilmiştir. İşMK sonraki tarihli özel, TTK önceki tarihli genel kanundur. Bu nedenle sonraki tarihli özel kanun-önceki tarihli genel kanun ilişkisi çerçevesinde uyuşmazlık İşMK m. 5/1-a kapsamında iş mahkemelerinde görülmelidir.

Olması gereken hukuk açısından ise, bir ticari işletme veya ticaret şirketini ilgilendirmeyen rekabet yasağı uyuşmazlıkları iş mahkemelerinde, bir ticari işletme veya ticaret şirketini ilgilendiren rekabet yasağı uyuşmazlıkları asliye ticaret mahkemelerinde görülmelidir. Bu konuda uyuşmazlığın iş sözleşmesi esnasında veya iş sözleşmesi sonrası ortaya çıkması arasında bir ayırım yapılmamalı, her iki durumda da asliye ticaret mahkemesi görevli sayılmalıdır.

İşçinin rekabet yasağına aykırılık teşkil eden davranışları aynı zamanda TTK m. 55/1-e kapsamında haksız rekabet teşkil edebilir. Bu durumda da uyuşmazlık bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendiriyorsa asliye ticaret mahkemeleri görevli sayılmalıdır. Ancak haksız rekabet teşkil eden davranış bir ticari işletmeyi veya ticaret şirketini ilgilendirmiyorsa, uyuşmazlığa iş mahkemeleri bakmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akdoğan**, İbrahim: “İş Sözleşmesinde Rekabet Yasağı”, Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 8, Sayı 3, 2020, s. 763-770.
- Akın**, Levent/**Aykaç**, Hande Bahar: İş Hukuku Bireysel İş İlişkileri, Yetkin Yayınları, Ankara 2025.
- Akyel**, Nuriye Şeyma: “İş Hukukunda Rekabet Yasağı İhlalinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümünde Başvurulacak Mercii”, Prof. Dr. Selçuk Öztekin’e Armağan, Filiz Kitabevi, İstanbul 2022, s. 93-130.
- Akyiğit**, Ercan: İş Hukuku, 15. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024.
- Alpagut**, Gülsevil: “Türk Borçlar Kanunu’nun Hizmet Sözleşmesinin Devri, Sona Ermesi, Rekabet Yasağı, Cezai Şart ve İbranameye İlişkin Hükümleri”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt 8, Sayı 31, 2011, s. 913-959.
- Altay**, Sabah: “Türk Borçlar Kanununun Hükümlerine Göre İşçi ile İşveren Arasında Yapılan Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 14, Sayı 3, 2008, s. 171-207.
- Arkan**, Sabih: Ticari İşletme Hukuku, 31. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Yayınları, Ankara 2025.
- Arslan**, Karsu: “İşçinin Çalışma Özgürlüğü Bağlamında Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 31, Sayı 2, 2025, s. 1760-1795.
- Arslan**, Ramazan/**Yılmaz**, Ejder/**Taşpınar Ayaz**, Sema/**Hanağası**, Emel: Medeni Usul Hukuku, 11. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025.
- Aslan**, Ali Çetin: “Prof. Dr. Necmeddin Berkin’in Medeni Usul Hukukunda Geniş Anlamda Yetki Kuralları ve Bu Bağlamda Görev Kurallarına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 22, Sayı 1, 2020, s. 321-356.
- Aslan**, Ali Çetin: Medeni Usul Hukukunda Görev, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2022, (Görev).
- Atalı**, Murat/**Ermeneek**, İbrahim/**Erdoğan**, Ersin: Medeni Usul Hukuku, 8. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025.
- Ayhan**, Rıza/**Çağlar**, Hayrettin/**Özdamar**, Mehmet: Ticari İşletme Hukuku Genel Esaslar, 16. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2024.

- Bahtiyar**, Mehmet/**Ayli**, Ali/**Karamanlıoğlu**, Argun/**Şua**, Mehmet F.: Ticari İşletme Hukuku, 2. Bası, Beta, İstanbul 2025.
- Bahtiyar**, Mehmet: Ticari İşletme Hukuku, 22. Bası, Beta, İstanbul 2023.
- Baskan**, Ş. Esra: “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 2, Sayı 2, 2012, s. 116-125.
- Baştürk**, Faruk: “Rekabet Yasağı Sözleşmesinde Görevli Mahkemeye İlişkin Kararlar Üzerine Bir İnceleme”, Sarper Süzek’e Armağan C. II, Beta, İstanbul 2011, s. 1539-1556.
- Bauer**, Jobs-Hubertus/**Diller**, Martin: Wettbewerbsverbote, Rechtliche und taktische Hinweise für Arbeitgeber, Arbeitnehmer und vertretungsberechtigte Organmitglieder, 9. Neubearbeitete Auflage, C.H.Beck, München 2022.
- Baycık**, Gaye: “Bireysel İş İlişkinin Kurulması, Hükümleri ve İşin Düzenlenmesi”, Yargıtay’ın İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Kararlarının Değerlendirilmesi 2016”, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018, s. 1913-201194.
- Gemici Filiz**, Beste: “Rekabet Yasağı ve İş Sözleşmesinin Kesin Geçersizliğinin Yasağa Etkisi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 31, Sayı 2, Prof. Dr. Fehim Üçışık’a Armağan, Özel Sayı, 2025, s. 1627-1660.
- Bozer**, Ali/**Göle**, Celal: Ticari İşletme Hukuku, 9. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2026.
- Bozkurt**, Tamer: Ticari İşletme Hukuku, 7. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025.
- Büyük**, Elif Irmak: “Bölge Adliye Mahkemeleri Hukuk Dairelerinin Arasındaki Görüş Farklılıklarının Giderilmesi Kararının Niteliği”, III. Genç Hukukçu Araştırmacılar Sempozyumu, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2023, s. 169-188.
- Civan**, Orhan Ersun: İşçinin Yan Yükümlülükleri, Beta, İstanbul 2021.
- Çelik**, Nuri/**Caniklioğlu**, Nurşen/**Canbolat**, Talat/**Özkaraca**, Ercüment: İş Hukuku Dersleri, 36. Bası, Beta, İstanbul 2023.
- Deliduman**, Seyithan/**Oruç**, Yakup: “Ticari Davalar”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 18, Sayı 2, Özel Sayı, 2012, s. 99-108.

- Doğan Yenisey**, Kübra: “Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeliği ve İş Sözleşmesi”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 74, Prof. Dr. Feyzi Şahlanan’a Armağan, Özel Sayı, 2016, s. 313-336.
- Doğan**, Sevil: İşçinin Rekabet Yasağı-İş Sırrının Korunması, 4. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2025.
- Domaniç**, Hayri: Türk Ticaret Kanunu Şerhi Cilt I, Fatih Gençlik Vakfı Matbaası, İstanbul 1988.
- Dursun**, Yonca: “İş Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu Kapsamında İşçinin İş Görme ve Rekabet Etmeme Borcu”, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 19, Prof. Dr. Şeref Ertaş’a Armağan, Özel Sayı, 2017, s. 2409-2449.
- Ekmekçi**, Ömer/Özeker, Muhammet/Atalı, Murat/Seven, Vural: Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk, 2. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2019.
- Ekmekçi**, Ömer/Yiğit, Esra: Bireysel İş Hukuku, 7. Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2025.
- Ertan**, Emre: “İş Sözleşmelerinde Rekabet Yasağı Kaydı”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2012.
- Ertürk**, Arzu Arslan: “Rekabet Yasağı Sözleşmelerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu”, Rekabet Yasağı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 81-102.
- Görgün**, Şanal/Börü, Levent/Kodakoğlu, Mehmet: Medeni Usul Hukuku, 14. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2025.
- Grove**, Sonya-Verena: Nachvertragliche Wettbewerbsbeschränkungen von Arbeitnehmern in multinationalen Konzernen, Eine rechtsvergleichende Untersuchung des deutschen und englischen rechts, Verlag Dr. Kovaç, Hamburg 2010.
- Güteryüz**, M. Tarık: “İş Hukukunun Emredici Yapısı Işığında Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Cilt 118, 2015, s. 313-344.
- Gündoğdu**, Görkem/Kaplan, Hasan: “Anonim Ortaklık ile İşçileri Arasındaki İlişkide Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Durumu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 65, Sayı 2, 2007, s. 253-274.
- Kar**, Bektaş: İş Yargılaması Usulü, 3. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2021.

- Kara, Hacı:** “Yargıtay’ın Rekabet Yasağında Görevli Mahkeme Konusunda Verdiği Bir Karar Üzerine Değerlendirme”, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 6, Sayı 11, 2021, s. 45-60.
- Karaaytu, Fatih Cemal:** “Rekabet Yasağı Sözleşmelerinde Görev Sorunu”, İzmir Barosu Dergisi, Cilt 87, Sayı 1, 2022, s. 15-60.
- Karagöz, Veli:** “Rekabet Yasağı Sözleşmesinde Cezai Şart (Karar İncelemesi)”, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 1-2, 2009, s. 193-216.
- Karayalçın, Yaşar:** Ticaret Hukuku, I. Giriş-Ticari İşletme, 3. Bası, Ankara 1968.
- Kaşak, Esra:** “Hizmet Sözleşmesi Sonrası Rekabet Yasağı Sözleşmelerinden Doğan Davalarda Görevli Mahkeme ve Dava Şartı Arabuluculuk (TTK m. 4/1-C, 5/A; İşMK m. 3, 5/1-A Bakımından Bir İnceleme)”, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 29, Sayı 4, 2021, s. 3165-3209, (Görevli Mahkeme).
- Kaşak, Esra:** “Rekabet Yasağına İlişkin 444 ve 447. Maddelerinde Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları ve Çekişmesiz Yargı İşleri (TTK m. 4/1-c)”, Ticari Dava ve Dava Şartı Arabuluculuk, Seçkin, Ankara 2026, s. 89-123, (Ticari Dava).
- Kaya, İlknur:** “Hizmet Sözleşmesi Sonrası Rekabet Yasağı Sözleşmelerinden Doğan Davalarda Görevli Mahkeme: Türk ve Fransız Hukuku Bakımından Bir İnceleme”, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 13, Sayı 1, 2025, s. 296-316.
- Kayar, İsmail:** Ticari İşletme Hukuku, 12. Bası, Seçkin, Ankara 2022.
- Kayırgan, Hasan:** “İş Hukukunda Sadakat Borcunun Genel Bir Değerlendirmesi”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 20, Sayı 1, Prof. Dr. Ali Rıza Okur’a Armağan, Özel Sayı, 2013, s. 459-478.
- Kayırgan, Hasan:** “Yönetim Kurulu Üyesi ile Anonim Şirket Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği”, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 1, 2013, s. 247-258.
- Keser, Hakan:** “6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’na Göre Rekabet Yasağı”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 24, 2011, s. 88-105.
- Kocabıyık, Sami:** “Anonim Şirket ile Yönetim Kurulu Arasındaki İş Sözleşmesinin Geçerliliği ve Hukuki Sorunlar”, Legal Hukuk Dergisi, Cilt 17, Sayı 200, 2019, s. 3413-3466.

- Koçyiğit, İlker/Yeşilkaya, İzzet:** Ticarî Davalarda İş Uyuşmazlıklarında Tüketici Mahkemelerinde Dava Şartı Arabuluculuk Uygulamaları, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Korkmaz, Hülya Taş:** “6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun Görev, Yetki ve Yargı Yeri Belirlenmesine İlişkin Hükümlerinin Değerlendirilmesi”, Journal of Yaşar University, Cilt 8, Özel Sayı, 2013, s. 1753-1818.
- Kovancı, Nuray:** “Türk İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt 8, Sayı 31, 2017, s. 769-800.
- Köken, Tuğba Hilal:** “İşçinin Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 52, 2024, s. 168-189.
- Köme Akpulat, Ayşe:** İş Mahkemelerinde Yargılamanın Özellikleri, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018.
- Kunt, Püren:** “Rekabet Yasağı Sözleşmeleri”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt 86, Sayı 3, 2012, s. 235-253.
- Kurt Konca, Nesibe:** “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Asliye Ticaret Mahkemeleri”, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, Cilt 4, Sayı 15, 2013, s. 79-125.
- Kuru, Baki/Aydın, Burak:** İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı, 7. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2022.
- Manav Özdemir, Atike Eda:** “Güncel Yargıtay Kararları Işığında Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Geçerli Olması İçin Gerekli Koşullar”, Rekabet Yasağı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 67-79.
- Manav, A. Eda:** “İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Geçerlilik Koşulları”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 87, 2010, s. 322-364.
- Meral, Nevin/Erzurumlu Işık, Nurbanu:** “Sermaye Şirketlerinde Üst Düzey Yöneticilerin Sözleşmesel Rekabet Yasağından Doğan Uyuşmazlıklar ve Görevli Mahkeme”, Kırıkkale Hukuk Mecmuası, Cilt 4, Sayı 1, 2024, s. 361-399.
- Mollamahmutoğlu, Hamdi/Astarlı, Muhuttin/Baysal, Ulaş:** İş Hukuku Ders Kitabı, Bireysel İş Hukuku, 8. Bası, Lykeion, Ankara 2025.
- Mutlay, Faruk Barış/Işık, Melih:** “7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Uyarınca Görev”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 68, Sayı 3, 2019, s. 565-634.

- Oğuz, Özgür:** “Yargıtay Kararları Işığında İşçinin Rekabet Etmeme Borcu”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt 21, Sayı 81, 2024, s. 55-84.
- Özkan, Batuhan:** “İçtihadı Birleştirme Kararını Beklerken: Rekabet Yasağında Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 18, Sayı 216, 2023, s. 1131-1158.
- Özkaraca, Ercüment/Özkan Koç, Sema Deniz:** Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 45, 2021, s. 75-105.
- Özkaraca, Ercüment/Ünal Adınır, Canan:** “Dava Şartı Olarak Arabuluculuk Hükümlerinin Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu Açısından Uygulanması”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 42, 2019, s. 16-41.
- Özübek, Emrullah/Özel, Bilal:** “6102 Sayılı TTK Hükümleri Çerçevesinde Ticari İş İle Ticari Dava Kavramları Arasındaki İlişki”, Adalet Dergisi, Cilt 2, Sayı 71, 2023, s. 1039-1067.
- Pekdiñer, Tamer/Toprakkaya, İrem:** “Rekabet Yasağından Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkemenin 7036 Sayılı Kanun’un Yürürlüğe Girmesi Sonrasında Değerlendirilmesi”, Legal Hukuk Dergisi, Cilt 19, Sayı 225, 2021, s. 3965-4021.
- Poroy, Reha/Yasaman, Hamdi:** Ticari İşletme Hukuku, 21. Bası, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2025.
- Pürselim, Hatice Selin:** “Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Kaynaklanan Davalarda Türk Mahkemesinin Milletlerarası Yetkisi ve Görevli Mahkeme”, Rekabet Yasağı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 29-50.
- Sarıkaya, Sinan:** “Küllerinden Doğan Tartışma: Rekabet Yasağı Sözleşmesinden (TBK m. 444 vd.) Kaynaklı Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkemenin Tespitinde Ne Değişti Ne Değişmedi?”, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, 2021, s. 654-670.
- Sezgin, Ayşegül:** “Yönetim Kurulu Üyesi ile Anonim Ortaklık Tüzel Kişisi Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 12, Sayı 1-3, Doç. Dr. Mehmet Somer’in Anısına Armağan, Özel Sayı, 2006, s. 365-381.
- Soyer, M. Polat:** “Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu Nihayet (Fakat “Şimdilik”) Çözümlendi-Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun İki Farklı Kararı Hakkında Not”,

Yıldırım Uluer'e Armağan, Yakın Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Lefkoşa 2014, s. 473-502, (Yıldırım Uluer'e Armağan).

Soyer, M. Polat: “Yeni İş Mahkemeleri Kanunu Karşısında Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunu”, Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, Cilt 15, Sayı 60, 2018, s. 1259-1271, (Görevli Mahkeme Sorunu).

Sulu, Muhammed: “Rekabet Yasağı Sözleşmeleri”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 22, Sayı 1, 2016, s. 575-600.

Sümer, Haluk Hadi: İş Hukuku, 28. Bası, Seçkin, Ankara 2025.

Süzek, Sarper/Başterzi, Süleyman: İş Hukuku, 25. Bası, Beta, İstanbul 2025.

Süzek, Sarper: “Yeni Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde İşçinin Rekabet Etmeme Borcu”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 73, Sayı 2, 2014, s. 457-468.

Şahlanan, Fevzi: “Rekabet Yasağı Sözleşmelerinde Görevli Mahkeme (Karar İncelemesi)”, Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası Dergisi, Sayı 418, 2016, s. 2-8.

Şener, Oruç Hami: Ticari İşletme Hukuku Ders Kitabı, 4. Bası, Filizkitabevi, Ankara 2025.

Şener, Oruç Hami: Ticari İşletme Hukuku Temel Kavramlar C. I, Filizkitabevi, Ankara 2025, (Temel Kavramlar C. I).

Şener, Oruç Hami: Ticari Uyuşmazlıklarda Ticaret Mahkemelerinin Görev Alanı ve Yetki Sözleşmesi, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2021, (Ticaret Mahkemelerinin Görev Alanı).

Tanrıver, Süha: Medeni Usul Hukuku C. I, 4. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara 2021.

Taşkent, Savaş/Kabakçı, Mahmut: “Rekabet Yasağı Sözleşmesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 16, 2009, s. 21-46.

Taşkoparan, İsmail/Özkul, Burcu: “Hizmet Sözleşmesinde Rekabet Yasağının İhlali”, Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, 2022, s. 1037-1067.

Uşan, M. Fatih: “Rekabet Yasağı Sözleşmesinin Taşınması Gereken Şartlar ve Bunun Geçerliliği Meselesi”, Sicil İş Hukuku Dergisi, Sayı 21, 2011, s. 116-128.

Uşan, M. Fatih: İş Hukukunda İş Sırrının Korunması (Sır Saklama ve Rekabet Yasağı), Seçkin, Ankara 2003.

Uysal Tuna, Büşra: İş Hukukunda Rekabet Yasağı Sözleşmeleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019.

Ülgen, Hüseyin/**Helvacı**, Mehmet/**Kaya**, Arslan/**Nomer Ertan**, Füsün: Ticari İşletme Hukuku, 8. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2022.

Zengin, İbrahim Çağrı: “Pazarlamacının ve İşçinin Taraf Olduğu Rekabet Yasağı Sözleşmesinden Doğan Uyuşmazlıkların Çözümünde Görevli Mahkeme – 7036 Sayılı (Yeni) İş Mahkemeleri Kanunu Bakımından Değerlendirme”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt 75, Sayı 2, 2017, s. 719-812.